№ 33 (3876)

3 мая 2014 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

www.nv-online.info

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Парада не будзе

Традыцыйнае шэсце ў гонар Дня Перамогі адбудзецца 9 мая ў Мінску. Парада не будзе. Пра гэта журналістам паведаміў начальнік упраўлення інфармацыі Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай працы Міністэрства абароны Беларусі **Уладзімір Макараў.**

Шэсце пройдзе з 10.00 да 11.00 па праспекце Незалежнасці і завершыцца ўскладаннем кветак і вянкоў да манумента Перамогі. Пачнецца шэсце ад скрыжавання праспекта Незалежнасці і вул. Янкі Купалы.

Сваё майстэрства гледачам прадэманструе асабісты склад роты ганаровай варты.

Урачыстасці ў святочны дзень пройдуць па ўсёй краіне, а завершыць іх у 22.00 салют.

ГАРАЧАЯ КРОПКА

Палыхнула...

Раніца 2 мая пачалася з паведамленняў пра вайну. Ва ўкраінскім горадзе Славянску, які некалькі тыдняў знаходзіўся пад кантролем сепаратыстаў, пачалася антытэрарыстычная аперацыя. "Мірныя пратэстоўцы", як іх называюць расійскія СМІ, аказаліся настолькі "мірнымі" і "няўзброенымі", што здолелі збіць два вайсковыя верталёты. І ўсяму свету зразумела, што не валёнкамі яны кідалі па верталётах, а мелі самую сучасную зброю.

Сапраўдная антытэрарыстычная аперацыя пачалася пасля таго, як угаворы, пагрозы, абяцанне амністыі для сепаратыстаў не далі плёну. Больш за тое, прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін выказаў меркаванне, што Украіна павінна вывесці свае войскі з мяцежнага рэгіёна. Іншымі словамі, добраахвотна, без стрэлаў аддаць яго пад расійскі кантроль. У сваю чаргу многія еўрапейскія палітыкі раілі афіцыйнаму Кіеву не чакаць, што Пуцін адумаецца, і бараніць краіну ўсімі магчымымі сродкамі, у тым ліку — з прымяненнем зброі. Раніцай 2 мая ўкраінская армія пачала вяртаць горад пад свой кантроль. Аперацыяй кіруе асабіста начальнік Службы бяспекі Украіны Валянцін Налівайчанка (дарэчы, у свой час ён працаваў паслом Украіны ў Беларусі).

На момант здачы гэтага нумара ў друк поўнай інфармацыі пра загінуўшых і параненых не было. Паведамлялася толькі, што дакладна загінуў экіпаж аднаго са збітых паўстанцамі верталётаў.

Узятыя ў закладнікі прадстаўнікі місіі АБСЕ вызвалены не былі. Як высветлілася, калі пачаўся штурм, іх некуды вывезлі.

Украінская армія вярнула пад свой кантроль значную частку Славянска і вылучыла ўльтыматум тым сепаратыстам, якія не паспелі збегчы. Умова простая: здаць зброю, вызваліць закладнікаў і адміністрацыйныя будынкі ўзамен на амністыю для тых, хто не здзейсніў крывавых злачынстваў.

МЗС Расіі абурыўся тым, што ўкраінская дзяржава вырашыла вярнуць Славянск пад свой кантроль. Знешнепалітычнае ведамства краіны, якая яшчэ нядаўна руйнавала тую ж Чачню каўровымі бамбардзіроўкамі, не разбіраючы, дзе мірныя людзі, а дзе — баевікі, абурылася "карнай" аперацыяй украінскіх сілавікоў. Аднначасова Расійская Федэрацыя абвясціла, што выходзіць з "жэнеўскіх пагадненняў" па ўрэгуляванні сітуацыі ва Украіне.

Якіх навін з зоны канфлікту чакаць у бліжэйшыя гадзіны і дні — невядома. Эксперты не выключаюць, што сапраўднай вайны.

Хто пасля Другой сусветнай вайны мог падумаць, што Расія будзе засылаць ва Украіну сваіх дыверсантаў, забяспечваць іх зброяй і палітычным прыкрыццем, што Украіна і Расія апынуцца ў стане вайны?.. І што бараніць украінцаў ад "брацкага расійскага народа" прыйдзецца Германіі ды іншым краінам "варожага Захаду"?..

Ігар МАРОЗАЎ.

МЕРКАВАННЕ

На чарзе?

Пасля Украіны Пуцін захопіць Беларусь, Казахстан і Латвію. Мэта Крамля — максімальнае адраджэнне СССР. Такое меркаванне ў інтэрв'ю PAP выказаў былы прэзідэнт Польшчы ***Аляксандр Квасьнеўскі.***

"Пуцін не хавае сваіх намераў. У сваіх выказваннях ён закранаў тэму "Вялікай Расіі". На саміце НАТА ў Бухарэсце ў 2008 годзе ён заявіў, што Украіна з'яўляецца штучнай дзяржавай. Таксама ёсць артыкулы расійскіх стратэгаў, у якіх гаворыцца, што межы краін у Савецкім Саюзе былі акрэслены няправільна і трэба змяніць постсавецкія межы. Яны сцвярджаюць, што гэта пытанне не толькі Украіны, але і Казахстана, некаторых абласцей Беларусі і часткі Латвіі. Таксама застаецца адкрытым пытанне Малдовы, Грузіі і азіяцкіх рэспублік былога СССР. А зараз мы назіраем прымяненне гэтай дактрыны. І нават не трэба звяртацца да разведвальнай дзейнасці, каб ведаць, што мэтай Пуціна з'яўляецца максімальнае адраджэнне ўсяго, што было страчана разам з распадам СССР. Не абавязкова агнём і мячом, а "вайной хаосу". Гэта значыць палітычнымі метадамі, эканамічнай дэстабілізацыяй і ўздзеяннем праз сродкі масавай інфармацыі", — лічыць былы кіраўнік Польшчы.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Юстас ПАЛЕЦКІС: «Трэба адкрыць Беларусі вароты ў Еўропу...»

Карэспандэнт "Народнай Волі" пагутарыў з літоўскім дэпутатам Еўрапарламента ***Юстасам ПАЛЕЦКІСАМ****, які рабіў даклад па Беларусі.*

Днямі ў Каўнасе ва ўніверсітэце Вітаўтаса Вялікага адбылася дыскусія, у якой бралі ўдзел беларускія журналісты, літоўскія студэнты, палітолагі і палітыкі.

Як украінскія падзеі адаб'юцца на Беларусі? Што чакае беларуска-еўрапейскія адносіны? Ці зменшаць для беларусаў кошт шэнгенскіх віз і калі гэта можа адбыцца? На гэтыя пытанні ўдзельнікі дыскусіі спрабавалі адказаць, пра гэта расказваў і спадар Палецкіс...

— Некалькі тыдняў таму па запрашэнні Еўрапарламента адбылася сустрэча з лідарамі галоўных беларускіх апазіцыйных партый, — распавёў дэпутат Еўрапарламента. — І мы дыскутавалі з нагоды таго, як падзеі ва Украіне адаб'юцца на ўзаемаадносінах Беларусі і Еўрасаюза. Выснова была такая: сітуацыя ўмацоўвае аўтарытэт Лукашэнкі. Але ў той жа час зазначалася, што афіцыйны беларускі лідар будзе вымушаны больш лавіраваць і абараняць незалежнасць краіны. Хоць пераход да "халоднай вайны" паміж Захадам і Расіяй не на руку беларускім уладам, бо трэба ж займаць нейкую канкрэтную пазіцыю. А калі Масква прыцісне, вядома, якая гэта будзе пазіцыя. Афіцыйны Мінск цудоўна разумее, што менавіта дзякуючы расійскім датацыям у краіне ўдалося стабілізаваць сацыяльна-палітычную абстаноўку.

— Неяк вы сказалі, што беларуская апазіцыя даволі кволая...

— Так, але ж кагосьці туды не прызначыш. Лідары павінны самі з'яўляцца. Дарэчы, беларускія апазіцыянеры абяцалі, што перад чарговымі прэзідэнцкімі выбарамі яны змогуць дамовіцца і вылучыць адзінага кандыдата.

— А як аднесліся да таго, што некаторыя прадстаўнікі беларускай апазіцыі раскрытыкавалі ваш праект даклада па Беларусі?

— Вы правільна сказалі — "некаторыя". Я лічу, што радыкальнае крыло гэтай апазіцыі іграе не самую лепшую ролю. Дарэчы, мой даклад у Еўрапарламенце быў зацверджаны практычна аднадушна — 50 галасоў "за" і толькі адзін супраць.

— У беларускіх турмах па-ранейшаму застаюцца палітзняволеныя, а для Еўрасаюза, наколькі вядома, гэта пытанне прынцыповае. Ці вядуцца зараз нейкія перамовы па гэтым пытанні з беларускімі ўладамі?

— Скажам так: яны ідуць. На кожнай сустрэчы з прадстаўнікамі беларускай улады аб гэтым нагадваецца, і, думаю, Лукашэнка таксама разумее: калі Беларусь хоча палепшыць адносіны з Еўропай, то таксама трэба ісці на нейкія крокі. Хоць ён нядаўна і заявіў, што без прашэння аб памілаванні на волю ніхто не выйдзе.

— Якімі вам бачацца перспектывы развіцця беларуска-еўрапейскіх адносін?

— Калі я рыхтаваў даклад у Еўрапарламенце аб стратэгіі развіцця адносін Еўрасаюза і Беларусі, было шмат прапаноў, але галоўныя — дзве. Першая — трэба адкрыць для Беларусі ўсе вароты ў Еўропу, каб беларусы мелі магчымасць зносін з еўрапейцамі. Трэба зняць штучныя бар'еры, зменшыць кошт віз. Другая прапанова — беларуская апазіцыя была і будзе галоўным партнёрам для Еўрапарламента, але не трэба забывацца і пра ўладных чыноўнікаў, з якімі таксама трэба весці дыялог. Санкцыі былі памылковыя. Хацелі пакараць высокіх чыноўнікаў, а пакаралі простых беларусаў. Тыя ж расіяне і ўкраінцы плацяць 35 еўра за шэнгенскую візу, а беларусы — 60.

— Калі можа быць вырашана візавае пытанне?

— Зараз ідуць перамовы, каб кошты на візы былі зніжаны. Еўрасаюз зрабіў такую прапанову, але ўжо беларускія ўлады крыху затармазілі працэс, хоць ён і працягваецца. Ёсць добрыя шанцы, што дамовімся ўжо ў гэтым годзе.

Алесь СІВЫ.

Каўнас—Мінск.

P.S. *Цікавы анонс вышэйназванага мерапрыемства даў сайт "Балтийский репортер". Загаловак быў гучным — "Литва готовит идеологических диверсантов против режима Лукашенко", а тэкст не менш сенсацыйным: "В Вильнюсе, в Университете Витаутаса Великого, сегодня, 28 апреля 2014 года, откроется дискуссия на тему "Возможен ли Майдан в Белоруссии?" Мероприятие заточено на оппозиционных журналистов из Белоруссии. Подрывным технологиям работы их будут учить политологи, историки". У чыю хворую галаву забраліся думкі пра "падрыўныя тэхналогіі" і "ідэалагічных дыверсантаў", застаецца толькі здагадвацца. Праўда, каментаваць няма чаго. Дыягназ ставіць трэба...*

ПОСТФАКТУМ

Беларусь нічога не атрымала

Беларусь не змагла пераканаць партнёраў па створаным Еўразійскім эканамічным саюзе адмяніць выключэнні ў гандлі нафтай. Такім бачаць незалежныя эксперты асноўны вынік перамоў прэзідэнтаў Беларусі, Казахстана і Расіі ў Мінску 29 красавіка.

Старшыня калегіі Еўразійскай эканамічнай камісіі **Віктар Хрысценка** паводле вынікаў пасяджэння Вышэйшага еўразійскага эканамічнага савета паведаміў: *"Пошліны на нафтапрадукты на сённяшні дзень з'яўляюцца прадметам двухбаковых дамоўленасцяў і да фарміравання агульнага рынку застануцца прадметам урэгулявання на двухбаковай аснове".*

Эканаміст **Сяргей Чалы** падкрэсліў: *"Гэта азначае, што мы нічога не дамагліся, ніякага агульнага рынку энергетычных тавараў не ствараецца. Наша пазіцыя аб тым, што не павінна быць ніякіх выключэнняў і перашкод, не прайшла".*

"Выказванне аб тым, што гэтае пытанне застаецца пытаннем урадаў Беларусі і Расіі, фактычна азначае захаванне сітуацыі, калі на фоне шматбаковых дамоўленасцяў заставаўся гэты дзіўны парадак паставак нафты ў Беларусь. Паколькі не сказана аб тым, калі гэты парадак зменіцца, гэта нават не пераходны перыяд", — упэўнены эканаміст.

(Працяг тэмы на 2-й стар.)

ПАД ГРАДУСАМ!

Быццам і не май месяц

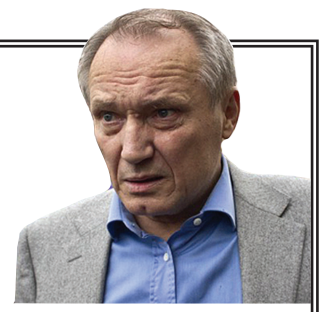
У бліжэйшыя дні ў Беларусі захаваецца халоднае надвор'е, чакаецца мокры снег.

Сёння ўмовы надвор'я на тэрыторыі краіны будуць вызначацца полем павышанага атмасфернага ціску, сфарміраваным у халоднай паветранай масе. Прагназуецца надвор'е пераважна без ападкаў, толькі раніцай і днём у паўднёва-заходніх раёнах Беларусі пройдуць дажджы, у асобных раёнах магчымы навальніцы. Тэмпература паветра днём плюс 9—15 градусаў.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Званок Няклееву

У мінулы панядзелак я знаходзіўся на пасцельным рэжыме. Хвароба яшчэ давала пра сябе ведаць, але ўжо другія суткі не тэмпературыў. А каб дзень не здаваўся годам, раз-пораз цягнуўся да камп'ютара і знаёміўся з навінамі. Больш за ўсё мяне хвалявалі падзеі, якія адбываліся ў паўднёва-усходнім рэгіёне Украіны.

...Цяжка паранены мэр Харкава.

...У Канстанцінаўцы сепаратысты захапілі ўпраўленне міліцыі і мэрыю.

...У Данецку баевікі заблакіравалі тэлецэнтр.

...Глава АБСЕ заклікае сепаратыстаў вызваліць ваенных назіральнікаў у Славянску.

...Служба бяспекі Украіны паведамляе аб 40 закладніках.

У нашых суседзяў ільецца кроў. Цывілізаваным людзям не трэба тлумачыць: гэта не столькі ўнутраны канфлікт Украіны, колькі — агрэсія, спланаваная пры яўнай зацікаўленасці з усходу. Агрэсія, якая, паводле меркавання многіх аналітыкаў, можа выбухнуць у трэцюю сусветную вайну...

Жудасна! Таму, глытаючы пілюлі, я з болем у сэрцы ўчытваўся ў кожны радок інтэрнэтаўскіх навін. І раптам стукнула: заўтра ж у Мінск прылятае Пуцін! Менавіта яго "зялёныя чалавечкі", быццам саранча, нахабна праніклі на Крымскі паўвостраў, сеючы варожасць і правакацыі, нацкоўваючы адну частку людзей на другую. Рэферэндум? Якое, на хрэн, волевыяўленне народа пад дуламі аўтаматаў!..

А ці ж не з блаславення Пуціна дыверсанты Галоўнага разведвальнага ўпраўлення Генеральнага штаба Узброеных сіл Расіі вось ужо каторы тыдзень задзейнічаны ў баявых аперацыях у паўднёва-ўсходнім рэгіёне Украіны? У следчых, якія ладзяць допыты злоўленых шпіёнаў, вочы на лоб лезуць ад пачутага...

Чым менш часу заставалася да прызямлення ў Нацыянальным аэрапорце Мінск галоўнага расійскага лайнера, тым больш мне не давала пакою думка: дык хто ж, хто з беларусаў адкрыта скажа "цару Пуціну", што на двары не сярэднявечча, а XXI стагоддзе, што нягожа лезці са сваім статутам у чужы манастыр? Украінцы самі разбяруцца са сваімі праблемамі, вы іх толькі не сутыкайце лбамі, не нацкоўвайце адзін на аднаго. У рэшце рэшт ёсць Хельсінкскае пагадненне, якое на падставе міжнароднага права выключае ўсялякі перагляд межаў паміж еўрапейскімі краінамі. Распад СССР, пра што так скуголіць "цар Пуцін", — з іншай оперы. Гэта не вынік знешняй агрэсіі, гэта — дзеянне натуральнага закона аб з'яўленні і знікненні тых жа імперый. Колькі іх было на Зямлі і колькі знікла!

Не-не ды і вымройвалася версія: на гэты раз Лукашэнка ўсё ж не сцерпіць, не прамаўчыць, урэжа Пуціну праўду-матку! А калі не ўрэжа, калі прамаўчыць, калі пабаіцца? Тады што, "цар Пуцін" будзе на белым кані скакаць па Мінску, а ў Славянску, Луганску, Данецку, Харкаве працягне ліцца кроў?..

Адзін варыянт, другі, трэці... Аднекуль вырвалася: а голас грамадства?

Так, у Беларусі пражываюць амаль дзевяць з паловай мільёнаў чалавек. Зарэгістраваны пятнаццаць палітычных партый, не адна тысяча грамадскіх аб'яднанняў, суполак. Толькі афіцыйныя прафсаюзы Козіка налічваюць больш за чатыры мільёны членаў. Рабочы клас, сялянства, інтэлігенцыя... Апазіцыя, дысідэнты... Здавалася б, у гэты трывожны не толькі для ўкраінцаў, але і для нас, іх суседзяў, час голас народа павінен набатам гучаць у кожным горадзе, у кожнай вёсцы. Гучаць на сходах і мітынгах, у тэле- і радыёэфіры, са старонак дзяржаўных і недзяржаўных газет, часопісаў... А ў варот расійскай амбасады — утварацца чэргі нераўнадушных грамадзян з петыцыямі да "цара Пуціна".

Але вось праблема — не чуваць чамусьці голасу беларускіх мас у падтрымку ўкраінскага народа. Выступіў адзін-другі раз А.Лукашэнка — і цішыня, як быццам усім астатнім і сказаць няма чаго.

Трывога, непакой на душы за суседзяў, як і за лёс нас, беларусаў, вымусілі мяне ў той жа панядзелак набраць нумар тэлефона Уладзіміра Някляева, чалавека, які вось ужо колькі гадоў прэтэндуе на пасаду прэзідэнта Беларусі.

— Пракопавіч, каму, як не ініцыятарам кампаніі "Гавары праўду!", выкласці праўду-матку госцю, які прыбывае заўтра з Масквы?

— Думалі над гэтым, але ж, ты ведаеш, калі заўтра выйсці на вуліцы і наладзіць "цёплы прыём" Пуціну, то няцяжка здагадацца, дзе можна апынуцца.

Што гэта — нежаданне брацца за сур'ёзную справу, вузкалобасць людзей з атачэння таго ж Уладзіміра Някляева ці нешта іншае? З многімі, хто верхаводзіць у грамадскай кампаніі "Гавары праўду!", я асабіста знаёмы і не магу сказаць, што іх інтэлектуальны ўзровень выклікае сумненні. Дык няўжо мазгавітыя хлопцы пры белых кашулях і гальштуках не ведаюць, што на практыцы ёсць дзясяткі, сотні магчымасцяў выказаць рашучы пратэст "цару Пуціну", не парушаючы законаў і без пагрозы апынуцца ў засценках на Акрэсціна?

Нельга закідаць заявамі, лістамі-пратэстамі (не адзінкавымі, а шматтысячнымі) тую ж расійскую амбасаду ў Мінску? Можна. Баішся наблізіцца да пасольскіх варот — можаш скарыстацца паслугамі пошты. Толькі дзе тыя актывісты кампаніі "Гавары праўду!", якія ўчапіліся б за арганізацыю такой акцыі? І не за дзень да з'яўлення ў Мінску "цара Пуціна", а загадзя, за два-тры тыдні да яго прыезду.

Нельга зладзіць навалу на расійскіх імперцаў (якія пакуль бушуюць ва Украіне, але заўтра могуць аказацца і ў Віцебску, Магілёве) са старонак незалежных газет, праз свабодныя сайты, тэле- і радыёканалы? Вядома ж, можна. Але за апошні месяц парог "Народнай Волі" не пераступіў ніводзін (!) актывіст кампаніі "Гавары праўду!". Не пераступіў і не прапанаваў надрукаваць яго заяву ці адкрыты ліст з нагоды ўкраінскіх падзей. А тыя іх выказванні, якія дзе-нідзе з'яўляліся, на мой погляд, хутчэй мелі чыста піяраўскі характар, чым ілюстравалі прынцыповую, змагарскую пазіцыю аўтараў.

Так, паводле сённяшніх драконаўскіх законаў нельга праводзіць пікеты, мітынгі ў месцах, не вызначаных для гэтага мясцовымі ўладамі. Дык праводзьце, шаноўныя, хоць там, дзе дазволена. Пры сучасных інфармацыйных тэхналогіях любая арыгінальная "карцінка" за лічаныя хвіліны даляціць у любы куток свету з любой "сабачай пляцоўкі". Але я заўважаю, у апошнія гады з'явілася нямала юных апазіцыянераў, якім лягчэй плюнуць на існуючы закон і адседзець 10—15 сутак на Акрэсціна, чым арганізаваць па-сапраўднаму крэатыўную акцыю ў межах закона.

У савецкія часы нямала пратэстных лістоў з Беларусі ляцела ў Крэмль. Іх аўтарамі зачастую былі вядомыя, аўтарытэтныя людзі краіны. Яны што, пераваяліся? Не. Але хто з апазіцыйных палітыкаў кантактуе з імі? Ці наладжаны сувязі ў актывістаў кампаніі "Гавары праўду!" з сотняй-другой знакамітых асоб краіны? Ці часта яны сустракаюцца, раяцца з аксакаламі, просяць паўдзельнічаць у той ці іншай акцыі? Ці прапаноўвалі яны каму-небудзь са знакамітых фігур публічна адгукнуцца на бяду суседзяў-украінцаў? А іх голас мог быць пачуты нават у тым жа Крамлі.

Дарэчы, а чаму б з заклікам падтрымаць украінскіх братоў не звярнуцца да працоўных калектываў? Пытанне застаецца без адказу як з боку незалежных прафсаюзаў (не кажучы пра козікаўскія), так і палітычных партый. А актывісты той жа грамадскай ініцыятывы "Гавары праўду!", мабыць, чакаюць, калі будзе адмашка з "Чырвонага дома", і тады ў адно вока "ўсенароднае абурэнне бандытызмам расійскіх імперцаў" захлісне вуліцы і плошчы.

Ды што някляеўская гвардыя! Невядома чаго чакае ўсё наша грамадства! Пры такой пазіцыі Беларусь можа падзяліць лёс Украіны. Правакатары, як адзначаў сам Лукашэнка, узнімаюць галовы. Бачыце, яны ўжо балбочуць, што быццам мы, беларусы, заціскаем рускіх. Пры патуранні такім адпетым шавіністам можна дачакацца і пуцінскіх "зялёных чалавечкаў". Расійскія ваенныя самалёты ўжо прызямліліся на беларускай зямлі. І гэты факт не можа не выклікаць трывогу. Калі самалёты з чырвонымі зоркамі, крый Божа, паляцяць бамбіць Кіеў — зваротны ўдар будзе па Беларусі. Мы гэтага чакаем?!

Дарэмна я патэлефанаваў Уладзіміру Някляеву? Не, не дарэмна. Яшчэ раз пераканаўся ў тым, што не ён "камандуе парадам" у кампаніі "Гавары праўду!". Камандуюць тыя, хто здольны на адно — растрызвоніць на ўвесь белы свет, што старшыня глухога палескага сельсавета Пупкін не засыпаў лужу на вясковай вуліцы. Але яны не здольныя ўзяцца за сапраўды сур'ёзную справу — падняць хвалю народнага пратэсту ў сувязі з дыверсіямі расійцаў на ўкраінскай зямлі, працягнуць руку дапамогі суседзям, якія трапілі ў вялікую-вялікую бяду. Памянташыць языком — калі ласка, хоць круглыя суткі, пайсці на рашучы крок — каленкі дрыжаць. Чаму дрыжаць? Перад кім дрыжаць? Які кошт гэтай дрыготкі? Пытанні, Уладзімір Пракопавіч, на якія Вам рана ці позна давядзецца адказваць. І сабе самому, і электарату, без волі якога Вы ніколі не сядзеце ў крэсла прэзідэнта.

Іосіф СЯРЭДЗІЧ.

P.S. *У апошні момант вырашыў пагартаць кнігу У.Някляева "Знакі прыпынку". Наткнуўся на такі яго роздум: "Інтэлігенцыя — не тая сіла, якая здольная справіцца з дыктатурай, тыраніяй; а тым больш не па сіле гэта інтэлігенцыі беларускай, пра якую народ нават не здагадваецца, што яна ў яго ёсць".*

Сцвярджэнне поўнай бездапаможнасці! У такім выпадку, Уладзімір Пракопавіч, мне зразумела, чаму Вы і вашы паплечнікі па ініцыятыве "Гавары праўду!" за некалькі гадоў навучыліся толькі бурбалкі пускаць...

Народная Воля
http://www.nv-online.info
3 МАЯ 2014 г.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

Облом

Главная интрига саммита президентов таможенной тройки, который прошел в Минске 29 апреля, разрешилась со знаком минус для белорусской стороны: Россия не согласилась оставлять экспортные пошлины от нефтепродуктов в белорусском бюджете. С января 2015 года они, как и сегодня, будут перечисляться белорусскими экспортерами в бюджет Российской Федерации. А это, напомним, до 4 миллиардов долларов ежегодно. Несмотря на обещания Путина оставить пошлины белорусам в час "икс", несмотря на клятвенные заверения Лукашенко не подписывать в противном случае договор о создании Евразийского экономического союза, он, скорее всего, будет подписан, как и планировалось, 29 мая в Астане на российских условиях, которые можно сформулировать так: сохранить все, как есть. Точнее, изъятия на нефтяном рынке сохранятся аж до 2025 года. Здесь в самый раз сказать: "Обещанного десятки лет ждут..."

Казахстан также выдвигал ряд претензий к Таможенному союзу. Считай, к России. Сохраняются препоны в продвижении казахстанских товаров на российский рынок, в результате у Астаны с Россией отрицательный торговый баланс. Назарбаев регулярно ставит перед Москвой вопрос о самостоятельном доступе своего газа через инфраструктуру "Газпрома" в Европу, об ограничениях транзита нефтепродуктов и другие.

Что-то еще, возможно, доработается в рамках Евразийской экономической комиссии до 29 мая, но это, полагаю, будут вопросы относительно второстепенного характера. К примеру, снятие претензий России по размерам государственной поддержки белорусского сельского хозяйства, предоставление реально равных возможностей участия белорусских производителей в российских тендерах по закупке сельскохозяйственной техники, грузовиков, тракторов и т.п. Скорее всего условия подписания договора о создании ЕврАзЭС со стороны Лукашенко будут обставлены скорейшим выделением Россией оставшейся части согласованного 2-миллиардного кредита и, возможно, выделением нового 3—5-миллиардного кредита на модернизацию экономики. Таким образом, язвительные угрозы Лукашенко в адрес Путина, высказанные в послании белорусскому народу и парламенту 22 апреля, о том, что, если по российскому сценарию общий рынок нефти и газа без всяких изъятий начнет функционировать не ранее 2025 года, тогда договор о ЕврАзЭС, мол, и подпишем, повисли в воздухе.

Можно выделить два главных фактора, благодаря которым Путин так быстро обломал строптивых с виду Лукашенко и Назарбаева. Первый: и Казахстан, и особенно Беларусь экономически полностью зависят от России. Стоит экономику Беларуси на миг снять с российской нефтегазовой иглы, отлучить от ее энергетических преференций и спасительных кредитов, она в тот же миг и загнется. Для Назарбаева, несмотря на его большую открытость Западу и наличие природных ресурсов в стране, также немного места для экономического маневра. В общем, как говорят, куда им обоим деться с российской подводной лодки? Второй фактор: под влиянием российско-украинского кризиса и уже последовавших экономических санкций Запада Россия на сегодня не в состоянии профинансировать создание ЕврАзЭС на компромиссных условиях, уступив требованиям партнеров, как бы справедливы они ни были. Кроме того, на фоне последних событий на юго-востоке Украины, где в метре от украинской границы греет моторы российская тяжелая военная техника, раздражать Путина его коллегам, мягко говоря, себе дороже. Путин уже всем показал: если кто-то не хочет по-хорошему, он может и по-плохому.

Минску дали понять, что с аннексией Крыма Москва живет в другом измерении и будет продавливать свой проект Евразийского экономического союза в установленные сроки, чего бы это ей ни стоило. А стоит это ей уже немало. Министерство финансов США объявило о вводе новых санкций против еще семи российских чиновников и 17 российских компаний. В новый список попали глава "Роснефти" Сечин, глава Госкорпорации "Ростехнологии" Чемезов, замглавы Администрации Кремля Володин, вице-премьер Козак. К банкам "Россия" и "Собинбанк" добавились "Инвесткапиталбанк" и "СМП-банк". На очереди "Сбербанк", "Банк ВТБ", "Внешэкономбанк", "Газпромбанк". Все физические фигуранты списка не могут въезжать на территорию США, а активы, которыми они располагают в США, замораживаются. Некоторые российские чиновники бравируют, заявляя, что им от этого ни холодно, ни жарко. Но это напускная бравада. У многих из них, как, к примеру, у главы ОАО "Российские железные дороги" Якунина, детишки живут или учатся за границей. Там же, в основном на Западе, имеется и имущество. А перевод денег станет весьма затруднителен. Практически любой банк связан по бизнесу с банками-корреспондентами в США либо с банками, которые проводят операции в долларах. Поэтому Visa и MasterCard перестали проводить платежи в России. Хотя великодержавная шовинистическая волна, поднятая Путиным, и увеличила его рейтинг, вскоре наступит и отрезвление. Многим россиянам придется отменить свои поездки за границу, некоторые из них обнаружат, что их кредитные карты заблокированы.

Российские корпорации не могут пролонгировать свои кредиты на Западе, некоторые были вынуждены отменить первые публичные размещения своих ценных бумаг (IPO). Из-за российско-украинского кризиса правительству России пришлось отменить почти все аукционы своих облигаций. Отток своего и иностранного капиталов, который уже начался, эксперты оценивают в течение года не менее чем в 100 миллиардов долларов. Прекращают сотрудничество с российскими банками и фирмами, в отношении которых власти США объявили санкции, американские IT-компании Microsoft, Oracle, Symantec и Hewlett-Packard (HP). Они отключают от российских партнеров свои компьютерные продукты. Министерство торговли США заблокировало поставку в Россию современных технологий и высокотехнологичных товаров. Международное рейтинговое агентство Standard & Poor's снизило долгосрочные кредитные рейтинги ведущим российским компаниям и банкам со "стабильного" до "негативного". Это воспрепятствует притоку иностранного капитала на российский финансовый рынок и ускорит отток капитала, размещенного на нем.

Страны ЕС для ограничения энергозависимости от России создают Европейский энергетический союз, чтобы координировать свои действия и закупать российский газ централизованно. Тем самым они собираются ограничить ценовую политику "Газпрома", которая приобрела политический характер. В расширенном санкционном списке Евросоюза нет пока компаний и бизнесменов, а только лица, причастные к аннексии Крыма, и сепаратисты юго-востока Украины. Однако европейцы считают, что из-за своих действий в отношении Украины, больше напоминающих стереотипы мышления XIX века, Россия стала страной-изгоем. Она упустила возможность создать функционирующую современную экономику и стала непригодной из-за риска непредсказуемости тамошнего руководства для иностранных инвестиций, позволяющих развивать передовые технологии.

В итоге стагнирующая экономика России вошла в состояние рецессии — снижение темпов ее роста происходит два квартала подряд. Нефтегазовая кубышка России быстро истощается. Путин сейчас считает каждый миллиард долларов. Нефтегазовые требования Беларуси и Казахстана, по подсчетам замминистра финансов РФ Шаталова, обойдутся российскому бюджету в 33 миллиарда долларов. Россия не может сегодня позволить себе такие траты. Военные авантюры Путина обходятся в копеечку. Еще в начале апреля эксперты прогнозировали, что за текущий год российская экономика все-таки вырастет на 1,3%, теперь прогнозный показатель снижен до символических 0,2%. Россия и Украина — самые важные торговые партнеры для Беларуси. В случае замедления роста российской экономики и падения, что предсказуемо, украинской, ожидать чего-то от белорусской не приходится. Как не приходится ожидать прежней российской оплаты союзнической верности. Это показал минский саммит и расставит все точки над "і" предстоящий саммит в Астане.

SOS!

Нас менш за 9,5 мільёна

Афіцыйны сайт Нацыянальнага статыстычнага камітэта Беларусі паведаміў у сваім прэс-рэлізе, што колькасць насельніцтва краіны на 1 красавіка 2014 года склала 9 мільёнаў 467 тыс. чалавек. На жаль, ужо шмат гадоў колькасць насельніцтва Беларусі не можа перавысіць адзнаку ў 10 мільёнаў чалавек.

Сумна і тое, што ў студзені—сакавіку 2014 года ў Беларусі нарадзілася 27.690 дзяцей, а памерла 31 тысяча 311 чалавек. У цэлым па краіне ў студзені—сакавіку 2014 года колькасць памерлых перавысіла колькасць народжаных на 13,1%!

Сітуацыя з нараджальнасцю ўвогуле трывожная. За першыя тры месяцы 2014 года ў краіне з'явілася на свет 27,7 тыс. дзяцей, гэта на 400 чалавек менш, чым у аналагічным перыядзе 2013 года.

АБІТУРЫЕНТ-2014

Першыя тэсты выпускнікі напішуць у выхадныя дні

Міністэрства адукацыі апублікавала графік правядзення цэнтралізаванага тэсціравання, а таксама зацвердзіла тэрміны рэгістрацыі абітурыентаў для ўдзелу ў ЦТ у рэзервовы дзень.

Запісацца на ЦТ можна з 2 мая па 1 чэрвеня ўключна.

Цэнтралізаванае тэсціраванне па вучэбных прадметах у 2014 годзе правядуць у наступным парадку:

беларуская мова — 14 чэрвеня (субота);

руская мова — 15 чэрвеня (нядзеля);

грамадазнаўства — 17 чэрвеня (аўторак);

біялогія — 19 чэрвеня (чацвер);

матэматыка — 20 чэрвеня (пятніца);

гісторыя Беларусі — 22 чэрвеня (нядзеля);

хімія — 23 чэрвеня (панядзелак);

фізіка — 24 чэрвеня (аўторак);

сусветная гісторыя найноўшага часу — 25 чэрвеня (серада);

замежная мова (англійская, нямецкая, французская, іспанская) — 27 чэрвеня (пятніца);

геаграфія — 28 чэрвеня (субота).

Час пачатку правядзення цэнтралізаванага тэсціравання — 11.00.

Пастановай Мінадукацыі таксама ўсталяваны тэрміны рэгістрацыі абітурыентаў для ўдзелу ў ЦТ у рэзервовы дзень — з 27 чэрвеня па 1 ліпеня 2014 года. Сам рэзервовы дзень прызначаны на 5 ліпеня, суботу.

ДАРЭЧЫ

Дастаткова 5 балаў

Падчас дадатковага набору абітурыентаў, які з 2014 года будзе праводзіцца ў ВНУ пры наяўнасці вакантных месцаў пасля першага залічэння, ніжнія парогавыя значэнні цэнтралізаванага тэсціравання, неабходныя для падачы дакументаў у ВНУ, будуць зніжаны на 5 балаў. Аб гэтым паведаміў міністр адукацыі **Сяргей Маскевіч.** Ён падкрэсліў, што рашэнне аб зніжэнні ніжніх парогавых значэнняў ЦТ пры правядзенні дадатковага набору ў ВНУ *"поўнасцю адпавядае новым правілам прыёму ў ВНУ".*

Нагадаем, для падачы дакументаў у прыёмную камісію неабходна набраць не менш як 10 балаў па рускай або беларускай мове, 15 — па матэматыцы, фізіцы, хіміі, біялогіі, 20 — па гісторыі Беларусі, сусветнай гісторыі найноўшага часу, грамадазнаўстве, геаграфіі і замежных мовах.

ЗА РУЛЁМ

Затрыманы 363 п'яныя вадзіцелі

За мінулыя святочныя і выхадныя дні (29 красавіка — 1 мая) на дарогах краіны адбылося 541 ДТЗ з матэрыяльным уронам. Учынена 30 ДТЗ, у якіх 5 чалавек загінулі і 33 атрымалі раненні.

Як паведамляе ўпраўленне ДАІ МУС Беларусі, выяўлена больш як 19.000 парушэнняў ПДР. За кіраванне транспартнымі сродкамі ў стане алкагольнага ап'янення затрыманы 363 вадзіцелі. За перавышэнне хуткасных рэжымаў руху аштрафаваны 5472 вадзіцелі.

Сярод загінуўшых у ДТЗ пешаход, два вадзіцелі і два пасажыры.

Паляванне на «бяспраўнікаў»

Па віне вадзіцеляў, якія не маюць права кіравання, за мінулыя выхадныя адбыліся тры дарожныя здарэнні, якія пацягнулі за сабой чалавечыя ахвяры.

За тры месяцы гэтага года "бяспраўнікі" ўчынілі 57 уліковых ДТЗ, у якіх 11 чалавек загінулі і 63 былі паранены. У 22 выпадках вадзіцелі ў момант учынення ДТЗ знаходзіліся ў стане ап'янення.

Улічваючы актуальнасць праблемы, якая ствараецца вадзіцелямі без правоў, Дзяржаўтаінспекцыя ўзмоцніць кантроль за гэтай катэгорыяй парушальнікаў, для чаго будуць актыўна выкарыстоўвацца прыборы "Аўтаўраган".

ЧУЛІ?

Легендарны Ягр згуляе ў Мінску

42-гадовы чэшскі форвард **Ярамір Ягр** згуляе за зборную сваёй краіны на чэмпіянаце свету ў Мінску. У складзе нацыянальнай зборнай Ярамір Ягр выступае з 1990 года (тады яшчэ адзінай Чэхаславакіі), а ў апошні раз на чэмпіянаце свету гуляў у 2011 годзе ў Славакіі, калі Чэхія стала бронзавым прызёрам, перамогшы ў матчы за трэцяе месца зборную Расіі — 7:4. У тым матчы Ягр адзначыўся выніковай перадачай. У складзе нацыянальнай зборнай Ягр таксама выйграў золата Алімпіяды-1998 у Нагана, бронзу Турына-2006, а таксама золата чэмпіянатаў свету-2005 і 2010 і бронзу чэмпіянату свету-1990.

КРОПКІ НАД «і»

Прафесар Ключароў быў рэктарам медінстытута...

Шкада, але ў юбілейнае інтэрв'ю Зінаіды Бандарэнка, якое было надрукавана ў мінулым нумары "Народнай Волі", выпадкова ўкралася недакладнасць. Прафесар Аляксандр Ключароў быў рэктарам не педінстытута, а **медінстытута.** Прыносім прабачэнні чытачам.

СІТУАЦЫЯ

Пажар

Здарылася ўсё на пачатку верасня мінулага года, калі пенсіянеры Грысімавы былі на лецішчы. У доме №29, што на вуліцы Карастаянавай, вёўся капітальны рамонт. Падчас зварачных работ ад іскры загарэўся балкон. Будаўнікі пажар не заўважылі, а загадчыца тутэйшай крамы патэлефанавала ў службу 101, калі з балкона ўжо валіў густы дым і шугала полымя.

Гаспадыня кватэры **Сафія Сцяпанаўна** ўзгадвае:

— Згарэў не толькі балкон, але і акно, і частка падлогі... На балконе ляжаў згорнуты дыван, бо ў доме ж капітальны рамонт, дык ён кавалкамі прагарэў, гардзіна новая ўся спяклася... Балкон быў зашклёны, натуральна, усе рамы згарэлі. Калі мой муж убачыў гэта, яму зрабілася кепска. Давялося "хуткую" выклікаць..."

Мікалай Цімафеевіч Грысімаў кажа:

— Пажар — гэта бяда. А вось тое, што пачалося потым, я магу назваць толькі здзекам з людзей. Нам сказалі, што новыя рамы прывязуць толькі ў лістападзе, бо ім трэба падсохнуць. І што вы думаеце? Прывезлі рамы, але якія — збітыя як папала са старых трухлявых дошак. Мы, канешне, ставіць іх адмовіліся. А 9 лістапада прыехала майстар з нашага ЖЭС №27 ***Наталля Карольчык*** *і заявіла: "Раз вы адмовіліся, то новыя рамы — толькі праз мой труп". Мы ўсё ж дабіліся новых рам, і пасля Новага года, калі Карольчык была на сесіі, нам іх прывезлі. Але аказалася, што рамы не падыходзяць па памеры. Паміж плітамі і рамамі шчыліны па 15 сантыметраў...*

Аглядаю маленькую кватэрку. Усё вельмі сціпленька. На балконе можа памясціцца толькі адзін чалавек. Ды гэта не галоўнае. Мікалай Цімафеевіч звяртае ўвагу на кашторыс:

— Мільярд 600 мільёнаў рублёў выдаткоўвалася на рамонт аднапад'езднага дома. Такая сума! А нам адмаўляюць у кампенсацыі за дыван, гардзіну... Сказалі, што мы не прадставілі тыя рэчы, якія згарэлі. Дык вось жа яны!

Уяўляеце, калі я чарговы раз пайшоў у ЖЭС, там на мяне накрычалі, сказалі, што я стары дурань, раз пайшоў па інстанцыях дабівацца праўды. Я не вытрымаў. Выйшаў адтуль і страціў прытомнасць. Паваліўся і праляжаў каля ЖЭСа на вуліцы на марозе з гадзіну. Ну а ўвечары выклікалі "хуткую" — і ў шпіталь. У мяне двухбаковае запаленне лёгкіх з-за гэтага атрымалася.

Тэлефаную ў ЖРЭА. У прыёмнай сказалі, што добра ведаюць Мікалая Ціханавіча Грысімава. Высветлілася, што ён не адзіны з дома, хто судзіцца з камунальшчыкамі.

Нарэшце ўдалося звязацца з Наталляй Карольчык. Яна сказала:

— Сапраўды, пажар адбыўся па віне арганізацыі, якая рабіла рамонт. Грысімаў павінен прадставіць дакументы, якія пацвердзілі б кошт згарэўшых рэчаў.

— А што наконт рам, якія не таго памеру? Хто будзе перарабляць?

— Ён мусіць быць удзячны нам за тое, што мы не прымусілі яго дэмантаваць. Дазволу ў яго няма на ўсталяванне рам...

Суд па іску пенсіянера Грысімава да камунальшчыкаў павінен адбыцца ў маі. Натуральна, чэкаў на дыван і гардзіну не захавалася. Ды і хто мог падумаць, што трэба захоўваць нейкія чэкі? Так што шанцаў у пенсіянераў атрымаць кампенсацыю няшмат. Сафія Сцяпанаўна толькі і сказала: "*Ну, вы падумайце, пажар узнік па віне тых, хто займаўся капітальным рамонтам дома, а нас у нечым вінавацяць... Тыя ж абпаленыя дарожкі, дыван ляжаць на балконе...*"

Мікалаю Цімафеевічу не так даўно зрабілі аперацыю на сэрцы. А тут такія перажыванні... Мала таго, што ледзь не спалілі ўсю кватэру, дык, бачыце, людзям трэба яшчэ парогі абіваць, каб атрымаць нейкую дробязную кампенсацыю.

Любоў ЛУНЁВА.
Мінск.

РЕГИСТРАТУРА

Беларусь 9-я по пересадке сердца

Беларусь стала 11-й страной мира по количеству трансплантаций от умерших доноров. На миллион жителей в нашей стране приходится 18 пересадок в год. Такие данные опубликованы в Международном реестре донорства и трансплантации органов.

Больше всего у нас проводят пересадок почки от умерших доноров — 32,7 на миллион жителей. По количеству такого вида трансплантаций наша страна занимает 10-е место в мире.

Беларусь также оказалась на 9-м месте по пересадке сердца. Показатель — 4,2 пересадки на миллион человек.

КАЛЬКУЛЯТОР

За рождение ребенка заплатят более 12 миллионов

С 1 мая в Беларуси вырастет размер детских пособий, которые высчитываются исходя из бюджета прожиточного минимума, который также повышается с 1 мая на 7,5% и будет составлять 1 миллион 212 тысяч 470 рублей.

Зависящие от БПМ пособия также возрастут на 7,5%. Вот они:

— Единовременное пособие при рождении первого ребенка — 12.124.700 рублей.

— Единовременное пособие при рождении второго и последующих детей — 16.974.600 рублей.

— Единовременное пособие женщинам, вставшим на учет в государственных организациях здравоохранения до 12-недельного срока беременности — 1.212.500 рублей.

— Ежемесячное пособие на ребенка-инвалида старше 3 лет (надбавка) — 848.700 рублей.

— Ежемесячное пособие по уходу за ребенком-инвалидом в возрасте до 18 лет — 1.212.500 рублей.

— Ежемесячное пособие по уходу за ребенком, инфицированным ВИЧ, в возрасте до 18 лет — 848.700 рублей.

А вот привычные ежемесячные пособия мамам, воспитывающим детей до 3 лет, останутся прежними — такими же, какими они были в феврале—апреле 2014 года:

— Ежемесячное пособие по уходу за ребенком до 3 лет (первый ребенок) — 1.946.300 рублей.

— Ежемесячное пособие по уходу за ребенком до 3 лет (второй и последующий дети) — 2.224.300 рублей.

— Ежемесячное пособие по уходу за ребенком-инвалидом до 3 лет — 2.502.400 рублей.

Все дело в том, что эти виды пособий исчисляются исходя не из БПМ, а средней заработной платы. Ее размер по состоянию на 1 мая составляет 5 миллионов 497 тысяч 181 рубль.

Примечательно, что размер средней заработной платы в Беларуси не только не увеличился за 1-й квартал 2014 года, что позволило бы увеличить и суммы детских пособий, но и уменьшился на 63 тысячи 655 рублей.

КАДРЫ

Аляксандр Жук узначаліў Педуніверсітэт імя Максіма Танка

Учора Аляксандр Лукашэнка разгледзеў кадравыя пытанні, замяніўшы ў трох міністэрствах першых замаў. Пасады першага намесніка міністра культуры пазбавіўся **Уладзімір Карачэўскі**, якога зменіць на гэтай пасадзе **Ірына Дрыга**. Яна працавала начальнікам упраўлення сацыяльна-культурнай палітыкі галоўнага ідэалагічнага ўпраўлення Адміністрацыі прэзідэнта. З Міністэрства адукацыі сыходзіць **Аляксандр Жук**, які ўзгоднены на пасаду рэктара Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, паведамляе прэс-служба прэзідэнта. Першым намеснікам у міністра Мінпрыроды стане **Ія Малкіна**.

Прэзідэнт таксама даў згоду на прызначэнне некалькіх прадстаўнікоў абласной і раённай вертыкалі, а таксама намеснікаў міністраў аховы здароўя і міністра інфармацыі. Так, у міністра аховы здароўя з'явіўся пяты намеснік. Ім стаў **Вячаслаў Шыла,** які быў галоўным урачом мінскай Бальніцы хуткай дапамогі, а да гэтага працаваў у сталічным Камітэце аховы здароўя.

Лукашэнка ўхваліў змену кіраўніцтва ААТ "Віцязь". Гендырэктарам віцебскага вытворцы тэлевізійнай тэхнікі стаў выхадзец з канкурэнтнага аб'яднання — "Гарызонта" **Сяргей Гунько**.

Народная Воля http://www.nv-online.info
3 МАЯ 2014 г.

АСОБА

Міхась КУКАБАКА:

«Кожны чалавек у сілу сваіх магчымасцяў можа пратэставаць супраць бандыцкіх паводзін улады»

*Беларускі дысідэнт-антысаветчык **Міхась КУКАБАКА** жыве ў Маскве, а ў Беларусь прыехаў упершыню за 15 гадоў. Гэта чалавек, які правёў у савецкіх турмах каля 20 гадоў, першым у Саюзе выказаўся супраць уводу войскаў у Чэхаславакію і быў апошнім рэабілітаваным палітвязнем.*

Беларускія праваабаронцы пазнаёміліся з Міхасём Ігнатавічам у лютым 2013 года. Тады ж з'явілася ідэя запрасіць яго на радзіму. Гэтага даўно хацеў і Алесь Бяляцкі, але не паспеў рэалізаваць сваю задумку.

На думку **Валянціна Стэфановіча**, у гісторыі Міхася Кукабакі можна знайсці шмат паралеляў з беларускай сучаснасцю:

"Спадар Міхась пераследаваўся за заклікі байкатаваць выбары. Яму неаднойчы прапаноўвалі напісаць прашэнне аб памілаванні. Прычым прапаноўвалі напісаць проста "прашу мяне вызваліць". Фактычна тое самае, што мы нядаўна чулі з вуснаў кіраўніка краіны, калі ён казаў пра магчымасць вызвалення палітычных вязняў, у прыватнасці Міколы Статкевіча".

Падчас мерапрыемства праваабаронцы перадалі прывітанне былому палітычнаму вязню ад **Алеся Бяляцкага**, які, дарэчы, даслаў такую паштоўку: *"Дзядзьку Міхасю перадавайце мае цёплыя прывітанні і шанаванні бясконцыя. Ён сапраўдны асілак духу і ўласнай годнасці".*

На сустрэчы госць адказваў на пытанні прысутных, сам успамінаў нейкія цікавыя гісторыі са свайго няпростага жыцця...

— Міхась Ігнатавіч, як вы, просты чалавек, у той час прыйшлі да разумення савецкай рэчаіснасці і сталі "антысаветчыкам"?

— Шчыра скажу, гэты шлях быў доўгі і складаны. Большасць майго пакалення замбіравалася прапагандай ледзь не з пялёнак, мы ўсе спачатку верылі амаль кожнаму слову партыйных кіраўнікоў. Калі і выяўляліся нейкія хібы, то яны спісваліся на "асобныя недахопы". Гэта была ўніверсальная формула, як тады казалі, самай справядлівай і перадавой сістэмы. Але ў маёй свядомасці важную ролю адыграла смерць Сталіна і прыход да ўлады Хрушчова, які, як пісаў Салжаніцын, "приподнял край окровавленной рогожи". Стала вядома пра сталінскія рэпрэсіі, краіна крыху адкрылася. Людзі пачалі атрымліваць больш інфармацыі, з'явіліся нарысы, якія больш-менш праўдзіва апісвалі, якое жыццё "там". Натуральна, многія пачалі задумвацца і аналізаваць. Ды і за анекдоты ўжо не саджалі. Я таксама цікавіўся тым, што робіцца ў свеце, а пасля стаў задавацца пытаннем: чаму ў самай справядлівай краіне ў свеце людзі не могуць свабодна паехаць за мяжу? Мая свядомасць бурліла, шукала адказы на многія пытанні і не знаходзіла іх.

— Адкрыта вы пачалі выступаць пасля падзей у Чэхаславакіі, калі туды ўвайшлі савецкія танкі?

— Гэта была для мяне апошняя кропля. Затым да ўлады прыйшоў Брэжнеў, інфармацыі стала менш. Аднавілі крымінальны артыкул "Паклёп на савецкую рэальнасць". Пачаліся рэпрэсіі супраць пісьменнікаў, якія пісалі праўду, яны вымушаны былі друкавацца за мяжой. Многіх судзілі... Я не быў ні пісьменнікам, ні журналістам, але пачаў пісаць скаргі і запыты. І, калі ўвялі войскі ў Чэхаславакію, зразумеў, што не павінен маўчаць. Кожны чалавек у сілу сваіх сціплых магчымасцяў можа пратэставаць супраць бандыцкіх паводзін улады. Пасля таго як мяне выклікалі ў ваенкамат, я прама ў вочы сказаў ваенкому: "Паспрабуеце мяне накіраваць служыць у ЧССР, і я павярну аўтамат супраць вас". Быў вялікі скандал, я стаў "непажаданай персонай". Гэта адбівалася на рабоце, заробку... Тым часам яшчэ і ў Генеральнае консульства Чэхаславакіі я напісаў ліст-пратэст для заходняга друку, ігнараваў выбары і суботнікі. Праз нейкі час пайшлі пагрозы, падключыўся КДБ, у партыйныя структуры пачалі выклікаць маіх таварышаў. Вымушаны быў звольніцца з работы. Так пачыналася мая "антысавецкая" дзейнасць. Я быў просты рабочы, філасофіяй не займаўся. Аднойчы пракурор запытаўся ў мяне: "Чаму вы, Кукабака, так настойліва выступаеце супраць савецкай улады?" Адказваю: "Савецкая ўлада — ад слова "советоваться". А вось я прыйшоў да высновы, што з простымі людзьмі ніхто не раіцца. Так што за сапраўдную "савецкую ўладу" людзям яшчэ трэба змагацца". У той жа момант на мяне накінулі кайданкі.

— Наколькі вядома, вы на працягу апошняга часу дабіваецеся рассакрэчвання матэрыялаў, як вас КДБ зрабіў вар'ятам і накіраваў быццам бы на лячэнне ў псіхбальніцу...

— Так, я хачу ведаць, як савецкая медыцына рабіла з мяне ненармальнага, але інфармацыя пакуль трымаецца ў тайне. Хоць яшчэ ў 1991 годзе мяне рэабілітавалі па ўсіх абвінавачваннях. Зараз кажуць так: маўляў, грыф сакрэтнасці на гэтыя матэрыялы зняты, але справу паглядзець нельга. Я з гэтай нагоды нават напісаў артыкул "Какие тайны хранит Институт Сербского?".

— У вас засталіся сябры ў Беларусі, з якімі вы хацелі б сустрэцца?

— Разумееце, тады сябраваць са мной было небяспечна. Дарэчы, хоць я і выступаў супраць савецкай улады, але ніколі не дзяліў людзей на чорных і белых. У Саюзе было каля 20 мільёнаў камуністаў, нельга ж было казаць, што ўсе яны мярзотнікі. І ў маёй турэмна-лагернай біяграфіі сустракаліся прыстойныя людзі, пра якіх да гэтага часу ўспамінаю з удзячнасцю. Напрыклад, дырэктар камбіната ў Бабруйску пакінуў мяне жыць у інтэрнаце, хоць КДБ рабіў усё, каб мяне адтуль выгналі. Гэты дырэктар таксама быў камуністам, я яму нават распавёў, за што мяне пераследуюць. Ён выслухаў і кажа: "У цябе ж бацькоў няма, давай табе са спецыяльнага фонду матэрыяльную дапамогу вызначу". А я ж з гонарам быў, адказваю: "Вы хочаце, каб я ад гэтай дзяржавы падачку браў?! З голаду буду паміраць, а не вазьму". Той толькі рукой махнуў: "Відаць, Кукабака, цябе не дарэмна ў псіхбальніцу накіроўвалі". Быў і іншы добры чалавек — доктар Мельнікаў з Магілёўскай "псіхушкі". Калі мяне накіравалі ў бальніцу, доктар сказаў: "Ты патрапіў да нас, а значыць, цябе трэба лячыць. Лекі выпішам, але ў рот табе заглядваць не збіраемся". Даў зразумець, што тыя лекі прымаць неабавязкова, ніхто кантраляваць не будзе. Гэты чалавек ставіўся да мяне максімальна далікатна. Так што свет быў не без добрых людзей...

— Міхась Ігнатавіч, наколькі складана вам даводзілася змагацца з магутнай савецкай сістэмай?

— Ведаеце, я зразумеў, што нават у самыя цяжкія жыццёвыя моманты не варта губляць аптымізм. Калі чалавек адчувае, што праўда на ягоным баку, варта ісці да канца. Калі сядзеў ва Уладзімірскім цэнтрале, мяне закінулі ў ледзяную камеру. З раніцы да вечара гімнастыку рабіў, каб сагрэцца. І вось аднойчы распрануўся да пояса, нейкія фізічныя практыкаванні раблю, і тут заходзіць "афіцыйная дэлегацыя" — адміністрацыя турмы, начальніца санчасці, якая вызначалася сваім жорсткім характарам. Апошняя паглядзела на абстаноўку ў камеры, на мяне і кажа: "Скаргі ёсць?" — "Няма". — "Пажаданні?" — "Таксама ніякіх". — "Самаадчуванне?" — "Цудоўнае". Паглядзела на мяне, памаўчала, а на развітанне сказала: "Ты, Кукабака, выглядаеш, як сапраўдны вязень". А праз некалькі гадзін мяне перавялі ў цёплую камеру. Так што вельмі правільны турэмны прынцып: "Не вер, не бойся, не прасі". Ён, дарэчы, актуальны і сёння...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

НА ВЗЛЕТ!

От китайского инвестора не отказались?

В ближайшее время должна быть определена окончательная стоимость строительства второй взлетно-посадочной полосы в Национальном аэропорту Минск.

"Я думаю, в ближайшее время будет принято решение о строительстве полосы и оговорена ее конкретная стоимость. Говорить сейчас, за какую стоимость мы будем строить, преждевременно, но в любом случае эта величина не должна превышать цифры, которые определила госэкспертиза после предоставления проектно-сметной документации", — сказал директор департамента по авиации Министерства транспорта и коммуникаций **Владимир Костин**. Сейчас рассматривается вопрос о реализации проекта за сумму в пределах 300 млн долларов. *"С учетом того, что нужно еще развивать аэровокзал аэропорта, нам хотелось бы этого, и мы будем изыскивать такие возможности",* — отметил Владимир Костин.

По его информации, с китайской компанией "Точмаш" отношения не расторгнуты и продолжаются переговоры касательно создания второй ВПП. Как сообщалось, китайская сторона первоначально предлагала выполнить проект за 358 млн долларов, однако позднее назвала еще большую сумму. Белорусские специалисты полагают, что это не совсем оправдано. На совещании в середине апреля Александр Лукашенко предложил рассмотреть возможность строительства второй взлетно-посадочной полосы своими силами.

По оценке российской компании "Ленаэропроект", действующая взлетно-посадочная полоса в Национальном аэропорту Минск может обеспечивать безопасный прием и вылет воздушных судов вплоть до 2018 года. *"В том, что полоса будет построена к концу 2017 года, мы не сомневаемся",* — заверил Владимир Костин. Он пояснил, что с реализацией проекта можно уложиться за два года, поэтому к строительству необходимо приступить в 2015 году. Он добавил, что в национальном аэропорту будет построена полоса, которая способна принимать все ныне существующие самолеты, включая Airbus A380 — самый тяжелый в мире пассажирский самолет.

ДА ВЕДАМА

У Польшчу па новых правілах!

З 1 мая дзейнічаюць новыя правілы для замежнікаў, якія вучацца або працуюць у Польшчы.

Змены палегчаць пражыванне грамадзян замежных дзяржаў на тэрыторыі Польшчы, перадае "Радыё Рацыя". Як абяцае прэс-сакратар Упраўлення па справах замежнікаў **Эва Пяхота**, будзе і менш бюракратыі.

"З 2 да 3 гадоў падаўжаецца максімальны тэрмін, на які замежнікі могуць атрымаць дазвол на часовае пражыванне. Асобы, якія прыязджаюць у Польшчу ў сувязі з працай, таксама адчуюць палёгку. Для гэтага ім трэба атрымаць адзін дазвол на працу і знаходжанне ў Польшчы. Да гэтага былі патрэбны дзве працэдуры", — паведаміла Пяхота.

Змены закрануць і замежных студэнтаў. Першы дазвол на часовае знаходжанне ім пачнуць даваць на 15 месяцаў, другі дазвол студэнт атрымае на тры гады. Раней было толькі на год.

Таксама змены тычацца замежнікаў, якія ўжо скончылі навучанне ў польскіх універсітэтах і цяпер шукаюць працу — для гэтага польскія ўлады даюць ім дадатковы год часовага знаходжання.

ТЕНДЕНЦИИ

"Народная Воля" уже сообщала, что социологами Независимого института социально-экономических и политических исследований (зарегистрирован в Вильнюсе) проведен очередной опрос общественного мнения (методом face-to-face interview опрошено 1502 респондента 18 лет и старше, предельная ошибка репрезентативности не превышает 0.03). Продолжаем знакомить читателей с его результатами, комментируя отдельные моменты.

Результатам выборов не доверяем, но голосуем

В ходе мартовских выборов депутатов местных Советов белорусский народ не подвел своего "батьку", за что и получил благодарность: *"Спасибо народу, что поддержали нас в эти выборы, пришло столько людей. Это, конечно, ситуация насторожила, да и просил я людей, чтобы они пришли. То, что люди пришли на выборы, — это мне сильный аргумент. Я его часто достаю из кармана и выкладываю на стол в больших переговорах. И все понимают: раз пришло почти 80% человек — значит, доверие власти есть. Значит, у меня сила какая-то есть в этих переговорах. Это очень большой аргумент".*

Если с точностью до десятых, то, по данным ЦИК, с учетом досрочного голосования явка 23 марта составила 77,4%. Такой уровень явки вполне укладывается в "белорусский избирательный стандарт", который был установлен в ходе конституционного референдума 1996 года.

Данные общенационального опроса отклонились от данных ЦИК на два десятка процентных пунктов *(табл.1).* Неожиданности не произошло. За три месяца до выборов на фоне апатии, охватившей белорусское общество, был зафиксирован рекордно низкий уровень ожидаемой явки — 44% (сторонники А.Лукашенко — 67,1%, противники — 27,2%). Это ровно на 20 пунктов ниже среднего значения за "нулевые" годы.

Таблица 1. Динамика ответов на вопрос "Участвовали ли вы в голосовании на выборах депутатов местных Советов в марте 2014 г.?"*, %

Вариант ответа	03'03	01'07	06'10	03'14	Отношение к А.Лукашенко	
					Доверяют	Не доверяют
Да	65.8	61.8	64.6	57.0	73.0	39.4
Нет	33.1	37.7	35.3	43.0	27.0	60.6

* Дата в формулировках вопросов соответствовала дате выборов.

Итоговое значение явки оказалось ниже среднего значения за "нулевые" годы только на 7 пунктов. По всей видимости, "ответственность" за рост явки относительно декабрьского замера и в данном случае следует возложить на мобилизацию белорусского общества российскими СМИ.

Снижение явки относительно выборов 2010 г. произошло за счет группы избирателей, не доверяющих А. Лукашенко: июнь 2010 г. — 49,9%, март 2014 г. — 39,4% (-10,5 пункта). Что касается избирателей, доверяющих А.Лукашенко, то их уровень "политической сознательности" практически не изменился: июнь 2010 г. — 74,5%, март 2014 г. — 73% (-1,5 пункта).

Традиционно высокую электоральную активность продемонстрировали жители села и малых городов — 65,5% и 68,4% соответственно. В Минске явка составила 39,7%.

Явка зависит и от среднего размера доходов, которые приходятся на одного члена семьи. Доходы ниже и выше среднего не способствуют электоральной активности белорусов. Наименее обеспеченные заняты проблемой выживания, им не довыборов. Наиболее обеспеченным уже не до выборов: 1,2 млн рублей — 53,8%, 1,2—1,9 млн рублей — 62,4%, 1,9—3,8 млн рублей — 59,4% и свыше 3,8 млн — 47,6%.

По данным ЦИК, досрочно проголосовало 32% избирателей. Отметим, что официальные результаты досрочного голосования неуклонно повышаются: 2007 г. — 24,9%, 2010 г. — 29,3% и 2014 г. — практически каждый третий.

Данные НИСЭПИ в очередной раз оказались скромнее — 18,9% (табл. 2). Однако от результата 2010 г. они практически не отличаются. Снижение общей явки произошло за счет голосования в основной день выборов.

Таблица 2. Динамика ответов на вопрос "Когда вы проголосовали?", %

Вариант ответа	01'07	06'10	03'14
Проголосовал предварительно	23.4	17.3	18.9
Проголосовал в день выборов	38.5	47.3	37.9
Не участвовал в голосовании	37.8	35.1	43.2

Явка на местных выборах в районе 60% по меркам демократических стран считается высокой. В Беларуси высокую явку принято объяснять советским наследием, однако массового предварительного голосования в СССР не было. В связи с этим низкая доля респондентов, утвердительно отвечающих на вопрос табл.3, выглядит подозрительно.

Таблица 3. Динамика ответов на вопрос "Кто-либо принуждал вас на прошедших выборах голосовать за конкретного кандидата?", %

Вариант ответа	03'03	01'07	06'10	03'14
Да	3.9	4.4	4.1.	4.2
Нет	90.3	94.1	94.2	87.6

Тут возможны два объяснения. Во-первых, многим респондентам (не будем забывать, что это взрослые люди) неудобно признать интервьюеру, что они выполняли свой "гражданский долг" под давлением. Во-вторых, граница между просьбой, рекомендацией и открытой угрозой начальника часто бывает весьма условной. Поэтому то, что человеком европейской культуры будет воспринято однозначно как принуждение, типично советским белорусом будет интерпретировано совершенно иначе.

Парламентские и местные выборы проходят в Беларуси в "скучном режиме". Государственные СМИ, как правило, ограничиваются публикацией официальных сообщений ЦИК при минимуме комментариев. Судя по ответам на вопрос "Были ли, на ваш взгляд, в ходе выборов равные условия у всех кандидатов в депутаты местных Советов?" (табл.4), уровень "скуки" в 2014 г. оказался рекордным, что привело к сокращению доли отрицательных ответов на 6,4 пункта. И это при более низком рейтинге доверия А.Лукашенко: июнь 2010 г. — 54,3%, март 2014 г. — 45,9% (-8,4 пункта).

Таблица 4. Динамика ответов на вопрос "Были ли, на ваш взгляд, в ходе выборов равные условия у всех кандидатов в депутаты местных Советов?", %

Вариант ответа	03'03	01'07	06'10	03'14
Да	40.4	47.1	45.6	45.1
Нет	25.0	26.3	27.2	20.8
ЗО/НО	34.6	26.6	27.2	34.1

О каких преференциях кандидатам власти может идти речь, если избирательная кампания ограничивается официальными сообщениями ЦИК!

При анализе ответов на вопрос табл.5 в первую очередь следует обратить внимание на вариант "не участвовал в голосовании". Доля не участвовавших в голосовании по сравнению с 2010 г. увеличилась на 11,4 пункта, что еще раз подтверждает низкую явку на мартовских выборах.

Таблица 5. Динамика ответов на вопрос "За какого кандидата вы проголосовали?", %

Вариант ответа	06'10	03'14
За кандидата — сторонника А.Лукашенко	31.2	22.2
За кандидата — противника А.Лукашенко	9.4	10.2
За иного кандидата	10.7	8.7
Против всех	5.9	5.6
Испортил бюллетень	0.5	0.5
Не участвовал в голосовании	31.2	42.6
Отказался отвечать	7.9	8.4
НО	3.2	1.8

За счет пониженной явки голоса "потеряли" кандидаты — сторонники А.Лукашенко. Безусловно, распределение голосов между тремя типами кандидатов (сторонник А.Лукашенко, противник А.Лукашенко, иной кандидат) не следует понимать буквально. Из 24.858 зарегистрированных кандидатов о своей партийной принадлежности заявили только 689 (0,028%). Поэтому 10,2% избирателей не могли голосовать за кандидатов — противников А.Лукашенко. Но обвинять общественное мнение в отсутствии логики — дело неблагодарное и бессмысленное.

Если кандидат, открыто не демонстрирующий свою поддержку главе государства, воспринимается как его противник, то это свидетельствует о популярности черно-белого мышления в расколотом обществе.

Тут напрашивается целый букет объяснений, но мы ограничимся только одним: избиратели не чувствуют своей ответственности за результаты выборов. Они участвуют в мероприятии, конечный результат которого от них не зависит. И поэтому не столь уж важно, доверяют они официальным результатам или нет.

Ответы на следующий вопрос (табл.6) можно рассматривать как дополнение к ответам на предыдущий вопрос (табл.6). В обоих случаях велика доля респондентов, затруднившихся с ответом. Это свидетельство не сложности вопроса, а, скорее, безразличия респондентов.

Таблица 6. Динамика ответов на вопрос "Оппозиция и независимые наблюдатели утверждают, что в ходе прошедших местных выборов имели место многочисленные нарушения закона и произвол избирательных комиссий. Согласны ли вы с такими утверждениями?", %

Вариант ответа	03'03	01'07	06'10	03'14
Да	19.6	25.7	23.8	25.5
Нет	36.0	43.4	49.7	46.4
ЗО/НО	44.4	30.9	26.5	28.1

Приведем еще одну цитату А.Лукашенко, которую мы позаимствовали из его общения с журналистами на избирательном участке 23 марта: **"В Минске, например, как сказал мэр, вчера даже очереди были на избирательных участках, потому что люди уезжали за город и спешили проголосовать. Это говорит о том, что наши люди политически активны, сознательны, люди болеют за мир и стабильность, которые должны быть, и надеются на своих депутатов, верят, что эти мир и стабильность будут сохранены".**

Оставим очереди избирателей на совести мэра белорусской столицы и приглядимся с помощью ответов на вопрос табл.7 к избирателям, которые надеются на своих депутатов. Только около одной трети избирателей (57% от принявших участие в голосовании) в курсе результатов выборов. 11 лет назад таких избирателей было больше половины, но с каждой избирательной кампанией их доля сокращалась.

Таблица 7. Динамика ответов на вопрос "Знаете ли вы результаты выборов депутатов местных Советов?", %

Вариант ответа	03'03	01'07	06'10	03'14
Да	51.8	48.2	42.1	32.4
Нет	45.5	46.9	51.1	63.3
ЗО	2.7	4.9	6.8	4.3

Достоверность ответов, приведенных в четвертой колонке табл.9, подтверждают и ответы на вопрос: "Стал ли депутатом тот кандидат, за которого вы голосовали?": 70,9% респондентов ответить на него затруднились (в 2010 г. — 58,8%), утвердительно ответили 17,7%, отрицательно — 11,4%.

Состояние политической апатии в белорусском обществе нарастает. Этому выводу не противоречит рост позитивных настроений, генерируемых российскими СМИ в марте 2014 года. Мух от котлет необходимо отделять не только во время приема пищи. Динамика политического безразличия, отраженная в табл.7, сформирована фундаментальными причинами. Оно — прямое следствие все большего исчерпания белорусской модели. Рост же позитивных настроений — явление скорее всего временное.

iiseps.org

ЭКАНОМІКА

Чый аўтапрам падтрымлівае беларуская міліцыя?

Нягледзячы на запуск у Барысаве ўласнай аўтазборачнай вытворчасці, дзяржструктуры пакуль робяць стаўку на імпартную тэхніку.

Так, напрыклад, МУС Беларусі ў студзені—красавіку 2014 года набыло 187 новых імпартных легкавых аўтамабіляў на суму 65,5 млрд рублёў, тлумачачы гэта неабходнасцю абнаўлення аўтапарка.

Галоўным пастаўшчыком для Дэпартамента фінансаў і тылу Міністэрства ўнутраных спраў у гэты перыяд сталі прадпрыемствы холдынга "Атлант-М". Пра гэта сведчаць дадзеныя па дзяржаўных закупках, размешчаныя на афіцыйным сайце Нацыянальнага цэнтра маркетынгу і кан'юнктуры цэн.

Кампанія "Атлант-М Сухарава" перамагла на аўкцыёнах па пастаўцы 120 аўтамабіляў "Фольксваген Пола" (на 25,4 млрд рублёў) і 12 "Фольксваген Пасат" (3,9 млрд рублёў), а "Атлант-М Баравая" — па пастаўцы 28 машын "Форд Фокус" (на 7,7 млрд рублёў).

Кантракты на пастаўку аўтамабіляў МУС рэалізавалі таксама кампанія "Белатра" (11 "БМВ" на 16 млрд рублёў) і група кампаній "Аўтапрамсэрвіс" (16 "Рэно" на 6,2 млрд рублёў).

Другое месца па аб'ёмах закупак аўтамабільнай тэхнікі за казённыя грошы на пачатку 2014 года заняў "Мінсктранс". Гарадское прадпрыемства атрымала ў свой аўтобусны парк 20 адзінак "Фольксваген Крафтэр Любава". Іх пастаўшчыком стала ТАА "Аўтамабільныя канструкцыі". Кошт кантракта — 17 млрд рублёў.

Трэці па аб'ёмах дзяржзаказ выканалі звязаныя адна з адной барысаўскія кампаніі "Русавтопром" і "Парад Аўто". Яны паставілі 25 санітарных машын (на базе расійскага ГАЗ) для ўпраўлення аховы здароўя Мінаблвыканкама. Сума кантрактаў склала 5,3 млрд рублёў. У мінулым годзе "Русавтопром" выйграў таргі на пастаўку некалькіх дзясяткаў аўтамабіляў для "Белпошты" і "пазікаў" для перавозкі салдат унутраных войскаў.

У стадыі рэалізацыі ў цяперашні час знаходзяцца некалькі кантрактаў, якія выйграла кампанія "Пазадарожнік" для Дзяржпагранкамітэта. Імпарцёр паставіць памежнікам 45 грузавых і легкавых УАЗ, кошт якіх складзе 8,7 млрд рублёў.

Сяргей ВЕРНІГАРОДСКІ.

ГДЕ ЭТО ВИДАНО...

Зарплата доцента меньше зарплаты водителя

Я 30 лет работаю доцентом государственного университета. Готовим очень востребованные кадры для сельского хозяйства. Логично предположить, что передовые позиции Гродненской и Брестской областей в аграрном секторе во многом связаны с работой наших выпускников: хороших агрономов, зоотехников, ветврачей, экономистов. К примеру, три из уже 11 Героев Беларуси закончили наш вуз.

И как же оценивается труд преподавателей, готовящих специалистов высшей квалификации для очень важного для страны сектора экономики? Так вот, должностной оклад доцента, который не повышался последние два года, составляет 1.345.000 рублей. У профессора несколько выше, а у ассистента значительно ниже. В размер окончательной зарплаты входят еще доплаты за ученую степень, за ученое звание, за стаж. За успешную научно-методическую работу могут быть индивидуальные премии, согласно рейтинговой оценке. Например, 20—50% от оклада. Всего в сумме на карточку доцент получает около четырех миллионов рублей.

Рассмотрим краткосрочные и долгосрочные последствия такого неуважения к научно-педагогическим кадрам. Понятно, что люди с мозгами не могут жить на такой доход и вынуждены дополнительно зарабатывать. Хорошо, если на законной основе. Кто-то стал индивидуальным предпринимателем, кто-то — председателем ЖСПК по месту проживания, кто-то выращивает и продает саженцы плодовых деревьев и ягодников и т.д. Если ты хороший экономист, юрист, историк, то можно преподавать в нескольких местах. Но это будет уже не преподаватель, а урокодатель, бегающий с портфелем из одного учебного заведения в другое. А если у тебя узкая специальность, то и такой возможности нет. Скажите, а когда заниматься научной и методической работой, повышать свой уровень, следить за новинками в своей области знаний? В результате, несомненно, страдает уровень подготовки кадров. Хотя многие преподаватели, особенно старой закалки, стараются держаться на уровне.

О проблемах с набором студентов говорилось не один раз. В непрестижные вузы поступают учиться очень слабые абитуриенты, у которых низкая мотивация к ежедневному учебному труду. Встречающиеся золотые крупинки стараемся сориентировать на продолжение учебы в магистратуре и затем в аспирантуре. В ответ слышим логичный встречный вопрос: и что — в итоге многолетнего напряженного труда защищу кандидатскую диссертацию, буду получать нищенскую зарплату и искать приработок? В результате лучшие выпускники идут в бизнес, милицию, становятся строителями-ремонтниками и т.д., идут туда, где можно больше заработать. А наша страна теряет важный научный потенциал. Правда, в магистратуре свободных мест не бывает. Мотивация при поступлении разная: чтобы не ехать в деревню по распределению, в надежде на возможные кардинальные изменения в стране. Встречаются и энтузиасты-романтики.

Но это еще не все негативные последствия низкой оплаты труда научных сотрудников. Самых лучших молодых ученых сманивают хорошей зарплатой представительства зарубежных фирм, занимающиеся в Беларуси продажей средств защиты растений, удобрений, стимуляторов роста и прочего. Уходят к ним ассистенты, доценты и даже заведующие кафедрами. В этой связи хочу привести высказывание одного успешного фермера, который в поиске новинок в технологии участвует во многих семинарах в стране и за рубежом. Так вот он говорит, что обидно слушать, как наши толковые молодые и не совсем молодые сотрудники с пеной у рта пропагандируют препараты зарубежных фирм. Он им задал вопрос: что же вы не разработаете свое и его не внедряете? Вы же ученые, кандидаты наук! Стране ох как нужно импортозамещение, экономия валюты. Ответ, как говорится, смотри выше. К тому же на научные исследования в университете бюджетного финансирования почти нет, проводить научную работу по хоздоговорным темам весьма сложно из-за отсутствия или скудости свободных денег в субъектах хозяйствования, особенно в сельском хозяйстве. А без денежной подпитки научное творчество сохнет.

По телевидению мы не раз слышали высказывания высокого начальства о том, что главное наше богатство — высокий интеллектуальный потенциал людей. Об этом говорили на последнем совещании в Академии наук 31 марта. И это действительно так. Есть много стран, подобных Беларуси по территории и бедности полезных ископаемых. Успеха они достигли за счет свободного предприимчивого высокоинтеллектуального труда своих граждан, который адекватно вознаграждается. Так почему у нас такое отношение к научным сотрудникам? Зарплата водителя легкового автомобиля в строительной организации 6—8 миллионов, а у доцента университета — 4 миллиона. В середине 80-х годов прошлого столетия, когда я начинал работу в вузе, доцент получал 320 рублей, а средняя зарплата по стране (СССР) была 150—170 рублей. А сейчас все наоборот. Считаю, что это недальновидная политика.

Иван МЕЛЕХОВЕЦ.

Гродно.

ЗАЦЕПИЛО

«Лукавая» статистика

Прочла в “Народной Воле” заметку об отдыхе в белорусских санаториях. Чиновники преподносят данные: примерно 50 на 50 отдыхает в санаториях белорусов и россиян.

Но есть и другие данные: в летний период в белорусских здравницах отдыхают и лечатся примерно 90 процентов россиян. А мы, белорусы, пользуемся тем, что построено и оборудовано за наши налоги, по остаточному принципу — в холодный весенне-осенне-зимний период. Вот такая политика нашего социально ориентированного государства, в котором все, как звучит с высоких трибун, — для народа. Только для какого народа?

Розалия РУБИНЧИК.

Минск.

ПАМЯЦЬ

Сустрэча з паэтам

і яе адгалоскі

Я неаднойчы запрашаў Генадзя Мікалаевіча Бураўкіна прыехаць да мяне ў госці. Ён мой любімы паэт, я зачытваюся ягонымі вершамі, адметнымі сваёй мілагучнасцю, музычнасцю, глыбіннай філасофіяй, напоўненымі шчырымі пачуццямі павагі і пашаны да чалавечай працы, любові да бязмерна дарагой яму Беларусі. У 1997 годзе Генадзь Мікалаевіч даў мне рэкамендацыю для ўступлення ў Саюз пісьменнікаў Беларусі (тады яшчэ дзялення пісьменнікаў на два саюзы не было). І я вельмі ўдзячны яму за такі давер, як і народнаму паэту Беларусі Максіму Танку (майму земляку), які яшчэ ў 1995 годзе рэкамендаваў мяне ў пісьменніцкі саюз.

І вось 7 верасня 2010 года мы сустрэліся ў маёй вёсцы. Генадзь Мікалаевіч з вялікай цікавасцю азнаёміўся з Камайскім касцёлам — помнікам архітэктуры пачатку XVII стагоддзя. Выклікаў у яго цікавасць і сквер у цэнтры вёскі з яго дарожкамі, выкладзенымі цэментнымі пліткамі, а таксама ліхтары ў форме вялізных шароў з пластмасы. Жалезныя стаякі, на якіх мацуюцца ліхтары, аздоблены лісцем і гронкамі вінаграду, вырабленымі з тоўстай бляхі. Гэтую прыгажосць — 13 ліхтароў — падарыў жыхарам вёскі Камаі мясцовы ўмелец Анатоль Рыгоравіч Трафанчук. А сквер набыў свой новы выгляд у многім дзякуючы намаганням ксяндза Яцэка Хутмана. Усё гэта я гавару к таму, што быў вельмі рады паказаць сталічнаму госцю, песняру беларускай зямлі, што і мы ў Камаях не спім у шапку, стараемся ісці ў нагу з жыццём, робім яго прыгажэйшым.

Генадзь Мікалаевіч вельмі хацеў сустрэцца з вучнямі Камайскай сярэдняй школы, пагутарыць з імі, пачытаць ім свае вершы, даведацца, можа, і з іх хто што-небудзь піша.

Кіруемся ў школу. Я загадзя папярэдзіў кіраўніцтва школы, што прыедзе Генадзь Бураўкін і, вядома ж, трэба наладзіць з ім сустрэчу настаўнікаў і школьнікаў. Заходзім у мясцовы храм навукі, ідзём па калідоры, вяду свайго госця ў школьную бібліятэку. Пакуль Генадзь Мікалаевіч гутарыў з бібліятэкарам, я знайшоў завуча школы, сказаў яму пра сталічнага госця і запытаўся, дзе знайсці дырэктра школы (ішоў недзе трэці ўрок). Але намесніца дырэктара Ірына Іванаўна Януковіч сказала, што не ведае, дзе ён знаходзіцца. Як аказалася, кіраўнік школы Генадзь Альбінавіч Рамбальскі проста “смотал удочки”, каб быць “подальше от греха”.

Я тут жа іду ў настаўніцкую, набіраю нумар тэлефона намесніка старшыні Пастаўскага райвыканкама па ідэалагічных і сацыяльных пытаннях Алы Эдмундаўны Кейзік і прашу ў яе дазволу на сустрэчу школьнікаў з паэтам Генадзем Бураўкіным, паколькі кіраўніцтва школы самастойна гэтае пытанне не бярэцца вырашаць. І атрымліваю катэгарычную адмову. “Чаму нельга?” — пытаюся. “Нельзя — и всё!” — быў адказ. Пасля некалькіх секунд маўчання ў тэлефоннай трубцы пачулася: “Можете организовать встречу с поэтом в камайском Доме культуры”. Не пайшла Ала Эдмундаўна насустрач мне, свайму настаўніку, які вучыў яе з пятага па восьмы клас, ганарыўся ёю — выдатніцай вучобы, актыўнай удзельніцай мастацкай самадзейнасці.

Дырэктара школы дарэмна было чакаць — ён ужо сам пазваніў Але Кейзік і атрымаў ад яе адпаведнае ўказанне: апазіцыянераў у школу не пускаць!

Што было рабіць? Такі момант — жывы класік беларускай літаратуры ў Камаях, звычайнай вёсцы. Трэба сабраць хоць 10—15 чалавек, няхай паслухаюць слыннага паэта, раскажуць пра свае ўражанні іншым. Памятаю, як дзесьці ў 1962 годзе падчас жнівеньскай настаўніцкай канферэнцыі, што праходзіла ў Паставах, перад педагогамі выступілі паэты Алесь Ставер і Міхась Скрыпка. Як іх слухалі настаўнікі, якія былі апладысменты! І для мяне гэтая сустрэча сталася небывалым святам, якое не забываецца па сённяшні дзень.

Я хуценька аббег бліжэйшыя дамы, запрасіў у Дом культуры на сустрэчу з паэтам усіх, хто быў не на рабоце, не забыўшы сказаць, што будзе для іх сустрэча са сталічным госцем і цікавай, і карыснай.

Заходзім у Дом культуры, у зале чалавек пад 20 — у асноўным жанчыны, і ні аднаго вучня, як і самога дырэктара школы з яго жонкай Леанардай Міхайлаўнай. А яна ж выкладчыца беларускай мовы і літаратуры, ёй жа сам Бог вялеў убачыцца з паэтам і, магчыма, пагаварыць з ім па набалелых пытаннях, якія тычацца стану выкладання беларускай літаратуры ў школе! І ўсё ж наперакор дырэктару школы на сустрэчу з паэтам прыйшла настаўніца беларускай мовы і літаратуры Святлана Антонаўна Урбанайць ды яшчэ з дзвюма настаўніцамі, сваімі сяброўкамі.

На пачатку сустрэчы з паэтам загадчыца бібліятэкі Ала Іосіфаўна Каравацкая расказала аб ягоным жыццёвым і творчым шляху. Я прачытаў свой верш пад назвай “У ноч з 27 на 28 жніўня” (Генадзь Мікалаевіч толькі што адзначыў свой дзень народзінаў), спецыяльна напісаны да такой падзеі, першыя тры страфы якога я хачу прывесці:

Жнівеньская ноч, я, адагнаўшы сон,
Бураўкіна зноў перачытваю.
Чую, як звяртаецца да Бога ён
Са шчыраю сваёй малітваю.

Просіць захінуць спакоем і цяплом
Радзімы край наш — продкаў спадчыну.
Сам я ўсім святым гатовы біць чалом,
Жыла каб толькі мова матчына.

Магія жытнёвых сцежак, хлебных ніў,
Краіна наша з мілай назваю —
Хораша пра ўсё, што бачыў і чым жыў,
Паэт даверліва расказвае.

Генадзь Бураўкін чытаў вершы са сваёй новай кнігі “Лісты да запатрабавання” і з кнігі “Выбраныя творы”, якая пабачыла свет у 2009 годзе ў выдавецтве “Беларускі кнігазбор”. Былі і пытанні, у тым ліку і пра тое, як пішуцца вершы, ці прысвячаюцца яны членам сям’і, у прыватнасці жонцы. Генадзь Мікалаевіч падрабязна расказаў пра сваю сям’ю, пра тыя каштоўнасці, якія спавядаюць ягоныя дамачадцы.

Калі Бураўкін адказаў на ўсе пытанні слухачоў, да стала, за якім ён знаходзіўся, накіравалася настаўніца Святлана Антонаўна Урбанайць і, шчыра дзякуючы паэту за дастаўленыя хвіліны асалоды, уручыла яму паўлітровы слоік мёду са сваёй пасекі (на вялікі жаль, Святлана Антонаўна на пачатку красавіка 2012 года раптоўна памерла — яна мела 41 год).

Старшыня Віцебскай абласной рады ГА “Таварыства беларускай мовы імя Ф.Скарыны” Іосіф Навумчык расказаў пра справы гэтай арганізацыі, пра тое, што робіцца для пашырэння ўжывання роднай мовы.

Жадаючыя набылі кнігу Генадзя Бураўкіна “Лісты да запатрабавання”, атрымалі ягоны аўтограф.

І як не аддаць належнае Генадзю Мікалаевічу: пагадзіўся выступіць перад нешматлікай аўдыторыяй. Мне вядомы выпадак, калі масціты, знакаміты паэт заявіў: “Не будзе ў зале чалавек 300—400, я выступаць не буду”.

Сустрэча прадоўжылася ў мяне на кватэры за сяброўскім сталом. На развітанне я праспяваў дарагім гасцям беларускія песні.

Выйшлі на вуліцу. Быў ціхі, цёплы вечар. За руль легкавушкі сеў Анатоль Леанідавіч Родзік, кандыдат гістарычных навук, былы выкладчык Віцебскага педагагічнага ўніверсітэта імя П.М.Машэрава. Правёўшы паэта з ягонымі сябрамі, я вярнуўся дахаты. І ўпершыню з такой яснасцю, так усвядомлена паўтараў бураўкінскае:

Божа, захіні маю Радзіму
Мудрасцю, спакоем і цяплом.

P.S. А мяне ўсё-ткі за добрае стаўленне да Генадзя Бураўкіна “пакаралі”. На наступны, 2011, год, калі я адзначаў свой 75-гадовы юбілей, з райвыканкама (вядома ад каго) паступіла ўказанне рэдактару раёнкі “Пастаўскі край” не даваць у газеце мой фотаздымак і падборку вершаў з нагоды майго дня нараджэння (а дагэтуль мяне віншавалі ў газеце, калі мне было 60, 65, 70 гадоў). І гэта нягледзячы на тое, што я ў 2009 годзе напісаў гімн горада Паставы, словы якога паклаў на музыку народны артыст Беларусі Леанід Захлеўны, і паэму “Горад музыкі і сонца”, прысвечаную 600-годдзю горада Паставы, якая была выдадзена ў Маладзечне асобнай кніжкай. Гэтая кніжка падчас Міжнароднага фестывалю “Звіняць цымбалы і гармонік”, які штогодна праводзіцца ў Паставах, была ўручана кіраўнікам творчых калектываў з Беларусі, краін Балтыі, Украіны, Венгрыі, Італіі, Венесуэлы, а затым сакратару па культуры Пасольства Японіі ў Рэспубліцы Беларусь спадарыні Тамока Ханада. Пэўна, мае суддзі кіраваліся ісцінай: “Скажы, хто твой сябра, і я скажу, хто ты”.

Аркадзь НАФРАНОВІЧ,
член Саюза
беларускіх пісьменнікаў.

АД РЭДАКЦЫІ

На жаль, апошнім часам Генадзь Мікалаевіч Бураўкін пачувае сябе не самым лепшым чынам. Таму хочацца пажадаць яму лепшых дзён, моцы і аптымізму. Трамайцеся, даражэнькі!

РЭХА

Запаветны напеў, далячыняў смуга...

Дарагая рэдакцыя “Народнай Волі”!

З задавальненнем пазнаёміўся з перакладам на беларускую мову знакамітай па выкананні мулявінскіх “Песняроў” песні “Белавежская пушча”. Пераклад з рускай зрабіў шаноўны чытач “Народнай Волі” Леанід Зубараў. Мне вельмі спадабаўся ягоны тэкст. Аўтар знайшоў пранікнёныя і трапныя словы, якія, што называецца, кладуцца на душу і сэрца.

Але ж хацелася б нагадаць, што ёсць і ранейшы пераклад гэтай песні. На жаль, аўтар гэтага перакладу мне не вядомы. Магчыма, ён належыць камусьці з беларускіх паэтаў замежжа. А песню з любасцю слухаю ў запісе спеваў беларускага салаўя Данчыка (Багдана Андрусішына). Думаю, гэтыя цудоўныя словы вартыя вашай увагі.

Белавежская пушча

Запаветны напеў, далячыняў смуга
У чаканні зары, што заблішча сляпушча...
Як свая, мне твая векавая туга,
Белавежская пушча, Белавежская пушча.

Тут забыты даўно наш прабацькаўскі схоў.
І часамі, той кліч нашых продкаў пачуўшы,
Шэрай птушкай лясной з дальнадаўніх вякоў
Да цябе пасляшаю, Белавежская пушча.

Ледзьве значным слядком да крыніцы брыду
Праз дрыгву, трыснягі, хмызняковыя гушчы.
Як алені, з калень п’ю жывую ваду
Роднай праўды твае, Белавежская пушча.

Адагрэю душу ля высокіх дубоў
Ды на ўцеху жывым — і сляпым, і відушчым —
Панясу твой напеў запаветны дамоў,
Белавежская пушча, Белавежская пушча.

Праўда прыгожа? Не горш за рускамоўны варыянт. Жадаю вам, дарагія сябры, усяго самага найлепшага!

З павагай —

Сяргей ГЕРАСІМЧЫК.

Мінск.

РЭЗАНАНС

Многае залежыць ад таго, хто на зямлі гаспадарыць

З вялікай увагай прачытаў у “Народнай Волі” за 25 сакавіка рэзанансны артыкул Мікалая Юркова, былога старшыні калгаса “Дрыбінскі” Дрыбінскага раёна, пад загалоўкам “Травы, травы, травы... Дзе вы?”. Аўтар сцвярджае, што аграрыям трэба не толькі рэалізоўваць цэлы комплекс тэхналагічных мерапрыемстваў, але і цалкам замяніць старую, але жывучую сістэму гаспадарання. А дакладней — на зямлі павінен быць гаспадар-уласнік, а не карыстальнік. Змяніць шыльду “калгас” або “саўгас” на “СПК” — гэта не вырашэнне існуючай праблемы, піша аўтар.

Стопрацэнтна згодны, што калгасна-саўгасная сістэма дэградзіравала і даўно патрабуе эфектыўнай лібералізацыі. Аднак нельга сцвярджаць, што ў гэтым напрамку нічога не робіцца. Пакрысе змяняюцца формы і метады гаспадарання, і гэта прыносіць пэўны плён.

Лічу, поўнасцю сябе апраўдала тое, калі да эканамічна моцных прадпрыемстваў прывязваюцца, хай сабе і сілавым метадам, слабыя гаспадаркі.

Прывяду даволі вядомы прыклад з агракамбінатам “Дзяржынскі”, паколькі сам амаль дзесяць год адпрацаваў на бройлернай птушкафабрыцы і на свае вочы бачыў, як усё адбывалася. Былы дырэктар-пенсіянер В.П.Груша, калі размова зайшла аб далучэнні да агракамбіната адсталага (быў на мяжы банкруцтва) калгаса з камуністычнай назвай “імя Леніна”, і слухаць аб гэтым не хацеў: маўляў, навошта яму лішні клопат? У агракамбінаце справы больш-менш ладзяцца, а ў калгасе... Землі бедныя, неўрадлівыя, у асноўным пясчаныя, збіралі на круг па 15—20 цэнтнераў збожжа, а жывёлаводы надойвалі ў разліку на карову ўсяго 1,5—2 тысячы кілаграмаў малака. Тагачасны кіраўнік гаспадаркі Мікалай Козел не змог правільна сарыентавацца ў той сітуацыі, як кажуць, апусціў рукі.

Кардынальныя змены адбыліся ў адстаючай гаспадарцы, калі яе ўсё ж далучылі да агракамбіната “Дзяржынскі”. Яго новы кіраўнік, малады, энергічны, высокапрафесійны Сямён Шапіра ўзяў пад сваю апеку не толькі былы калгас імя Леніна, але яшчэ чатыры гаспадаркі так званай Фаніпальскай зоны. Дарэчы, гаспадаркі Путчынскай зоны ўзялі пад сваё крыло агракамбінат “Ждановіцкі”, Беларуская чыгунка і іншыя.

Што цікава, сёння тыя землі, якія раней давалі 15—20 цэнтнераў з гектара, даюць 40—50 цэнтнераў.

Для чаго я гэта расказваю? Каб пацвердзіць думку таго ж Мікалая Юркова: многае залежыць ад таго, хто гаспадарыць на зямлі. І яшчэ — не трэба знішчаць эканамічна моцныя сельгаспрадпрыемствы, няхай сабе і з дзяржаўнай формай уласнасці.

Нядаўна наведаўся на сваю малую радзіму — у Шклоўскі раён. Не пазнаў роднага кутка. Жыццё ў некалі вялікай вёсцы Тударава, дзе прайшло маё дзяцінства, фактычна замерла. Была школа-пачатковая — знеслі. Быў дзіцячы садок — закрылі, магазін — таксама. Перасталі існаваць жывёлагадоўчыя фермы...

Весці гаворку аб перадачы тутэйшай зямлі ў прыватныя рукі няма сэнсу. Гэта трэба было рабіць значна раней, калі вёска яшчэ жыла і там было шмат працоўных рук. Дай Бог, каб больш моцная гаспадарка, да якой далучылі былы наш калгас “Радзіма”, выкарыстала вопыт агракамбіната “Дзяржынскі” і падставіла надзейнае плячо сваім землякам.

Хто-ніхто спадзяецца на аграгарадкі. А я з песімізмам гляджу на гэтую задуму. Колькі ў іх пражывае людзей з іншых мясцін і нават бежанцы! Шмат дамоў наогул пустуюць, а зямля на многіх прысядзібных участках зарастае пустазеллем. Калі ў чалавека няма кораня, калі яго не звязвае з гэтай зямлёй нешта адвечнае, то і да работы ён будзе ставіцца абыякава.

Многія бачаць выйсце ў фермерстве. Але яно пакуль за межамі дзяржаўнай палітыкі, сутыкаецца з мноствам бар’ераў і цяжкасцяў, такіх як набыццё крэдытаў, пакупка сельгастэхнікі, продаж прадукцыі... Ды і гаспадарыць яны далёка не на лепшай зямлі.

Такім чынам, падагульняючы, варта прызнаць, што простай перадачай зямлі ў прыватныя рукі праблема не вырашыцца. А нейкіх суперрадыкальных крокаў да грунтоўнага рэфармавання аграрнай сістэмы не прадбачыцца. Зямля ў нас яшчэ доўгі час будзе ў руках чыноўнікаў. А ў іх свае інтарэсы — як утрымацца ў кіруючых крэслах...

Анатоль ШАРАЕЎ, ветэран працы.

г.Фаніпаль.

ВІНШУЮ!

Віват жанчыне!

Нядаўна адзначыла сваё 75-годдзе вядомая ў нашай краіне тэлевядучая Зінаіда Бандарэнка. Я згодны з журналісткай Марыяй Эйсмант, што гэта адна з самых прыгожых і знакамітых жанчын Беларусі.

Чаму я так лічу? Таму што гэтая жанчына ніколі не здрадзіла свайму сумленню, сваёй жыццёвай пазіцыі, сваёй роднай мове. Цяперашняя ўлада звольніла яе з працы, лічы, за палітычныя погляды. Зінаіда Аляксандраўна не стала дрыжэць ад страху, пісаць пакаянныя пісьмы. Яна стала проста жыць і верыць, што Беларусь хутка вернецца на свой ідэнтычны гістарычны шлях еўрапейскага народа.

...У 1972 годзе я працаваў у Маларыцкім раёне. Неяк летам каля адной з вёсак сталічныя артысты давалі канцэрт з нагоды Дня моладзі. Вядучай была згаданая мной Зінаіда Бандарэнка. Яна была апранута ў сукенку з вытканым беларускім арнаментам. І гэтая імпрэза мне запомнілася на ўсё жыццё не артыстамі, а менавіта маладой і прыгожай, як кветка васілёк, вядучай.

Ад усяго сэрца віншую Зінаіду Аляксандраўну з 75-годдзем! Жадаю ёй яшчэ доўгіх гадоў жыцця, здароўя і радасці ад унукаў.

Аляксей Іванавіч БУЦЬКО.

Гродна.

КРЫЎДА ВЕТЭРАНА

Адбіраць дык адбіраць,

або Класічны ўзор класічнага словаблудства

Як вядома, з 1 студзеня гэтага года ўступіў у дзеянне закон пра дарожную пошліну. Паколькі ў такім выглядзе ён закранае інтарэсы і асабіста мае, і іншых ветэранаў, то я ў канцы лютага звярнуўся ў Адміністрацыю прэзідэнта Рэспублікі Беларусь з лістом на гэты конт.

У лісце зазначыў, што вышэйназваны закон, на мой погляд, не адпавядае ранейшым указанням кіраўніка дзяржавы аб усебаковым клопаце пра ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай.

Скажу адразу: лічу дарожную пошліну мерай патрэбнай і заканамернай. Але, на мой погляд, прыняты закон стрыжэ ўсіх пад адзін грабеньчык. Бо прабег аўтамабіля ў кагосьці ледзь дасягае двух-трох тысяч кіламетраў, у кагосьці такі прабег цягне на 30 тысяч і болей. Плата ж для кіроўцаў — аднолькавая.

Між тым з усіх бакоў грамадству не забываюць напамінаць: 2014 год — юбілейны, 70-ы год вызвалення беларускай зямлі ад нямецка-фашысцкай акупацыі. Не за гарамі і наступны, 2015-ы, калі адзначым 70-годдзе нашай святой Вялікай Перамогі, дарогу да якой мы з таварышамі мералі ўласнымі крокамі, а то і паўзком пад свінцовай віхурай. Цяпер нас засталося мала, а тыя нямногія, што дажылі да сённяшніх дзён, зараз не заўжды і з дзясятак крокаў могуць зрабіць. І вось такія інваліды, якія сябе не шкадавалі ў бітве з лютым ворагам, адчуваюць сябе пакрыўджанымі той ураўнілаўкай, пра якую я ўжо сказаў. Для некаторых з іх, хто дапушчаны да кіравання транспартнымі сродкамі (а такіх на сучасны момант — літаральна адзінкі ў кожным раёне краіны), паратункам ад бездапаможнасці служыць аўтамабіль. І тое, што на іх накладзены такі ж самы дарожны падатак, як і на маладых здаровых людзей, — пытанне, лічу, не столькі фінансавае, колькі маральнае. Пытанне сапраўднага стаўлення ў грамадстве да заслужаных людзей. Кажу не толькі аб сабе.

Адказ з Адміністрацыі прэзідэнта я атрымаў даволі хутка. У ім значыцца: *“Ваше обращение, поступившее в Администрацию Президента Республики Беларусь, направлено Аппарату Совета Министров Республики Беларусь с поручением сообщить Вам о результатах рассмотрения”.*

Не прымусіў сябе чакаць і адказ з Савета міністраў ад начальніка аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб **А.П.Коўшара.** А там — ужо знаёмая адсылка майго пісьма, так бы мовіць, уніз па лесвіцы. Яно *“направлено для рассмотрения в Министерство финансов с просьбой сообщить Вам о результатах”.*

Урэшце, маю і адказ з гэтага міністэрства. Чытаю — і адчуваю, што намеснік міністра **У.В.Татарыновіч** наўрад ці чытаў мой ліст у Адміністрацыю прэзідэнта, а ўзяўся, знешне ветліва-паважальна, на двух аркушах уборыстага тэксту тлумачыць мне, неразумнаму, чаму патрэбны дарожны падатак і што ён існуе ва ўсіх краінах. А яшчэ як з гэтым справы ў Расіі, Казахстане і гэтак далей... Ды хіба я сам таго не ведаю?

Заканчваецца гэты опус узорам класічнага словаблудства: *“Вопросы установления дополнительных льгот по государственной пошлине за выдачу разрешения на допуск транспортных средств к участию в дорожном движении для физических лиц будут рассмотрены по результатам анализа практики применения норм Налогового кодекса”.* Вось так: я — пра Фаму, мне — пра Ярому. А пра такую катэгорыю грамадзян, як ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, да якой належу і я — адзіны ў Слаўгарадскім раёне ветэран-аўтаўладальнік, — у адказе з міністэрства ні слова. Зразумела: я ўсяго толькі “физическое лицо”. А паколькі гэтаму “физическому лицу” вось-вось стукне 88, то надзея дачакацца *“результатов анализа практики применения норм Налогового кодекса”,* скажам прама, даволі ўяўная.

Падобна, не адзін я маю перад сабой такую “светлую” перспектыву, таму б хацеў былых франтавікоў-пабрацімаў падтрымаць сваіміココвершаванымі радкамі. Мо яны крыху суцішаць крыўду ад сутыкнення з чыноўніцкім неразуменнем па прынцыпе “адбіраць дык адбіраць”. Звяртаюся да ўсіх абаронцаў Радзімы, хто прайшоў праз вайну і заслугоўвае павагі і ўвагі ад усіх-усіх і ва ўсім-усім — вялікім і малым. Думаю і спадзяюся, што мой голас пачуюць не толькі састарэлыя, ужо нямоглыя колішнія байцы і партызаны, а і наша моладзь, якая яшчэ не аглухла, не згубіла чуласць сэрца да вызваліцеляў-пераможцаў.

Ты дороги родной страны
Своей кровью в годы войны
Окропил — и вернулся домой.
Вся родня гордилась тобой!
И не думал, что время придет —
В юбилейный торжественный год
Ты получишь в подарок...
дорожный налог.
Чтобы помнил, не забывал
Те дороги, что кровью
своей омывал.

Фелікс Уладзіміравіч ШКІРМАНКОЎ,
інвалід ВАВ ІІ групы,
ганаровы ветэран,
пенсіянер за асаблівыя заслугі перад Рэспублікай Беларусь,
кавалер баявых ордэнаў і медалёў.

г.Слаўгарад.

КОРОТКО

Семеро смелых вышли на Тверскую

Небольшие группы активистов провели в Москве и Петербурге несанкционированные акции в поддержку Украины и против действий российских властей в этой стране.

В центре Москвы гражданские активисты устроили шествие с гигантским баннером в виде украинского флага. По информации "Грани.ру", семь человек вышли на проезжую часть Тверской улицы в районе Центрального телеграфа и двинулись с баннером в сторону Кремля. При этом они пели украинский гимн. Одна из участниц разбрасывала листовки с текстом "Довольно растить империю и восстанавливать Союз". Были задержаны четверо активистов.

Башар Асад не сдается...

Власти Сирии завершили процедуру приема заявок на участие в борьбе за пост президента страны, сообщает сирийское государственное телевидение. По данным Верховного суда страны, всего было подано 24 заявки от кандидатов. Процедура утверждения заявителей в качестве кандидатов в президенты займет пять дней.

На выборах, назначенных на 3 июня, действующий сирийский президент **Башар Асад** будет в очередной раз добиваться переизбрания.

США назвали планы по проведению президентских выборов в Сирии "пародией на демократию", а глава ООН Пан Ги Мун заявил, что они могут сорвать заключение соглашения об окончании гражданской войны.

В Сирии почти три года продолжается вооруженный конфликт между властями и суннитскими повстанцами, которые требуют отставки президента Асада. По разным данным, с начала конфликта в стране погибло от 100 до 150 тысяч человек.

СТОП-КАДР!

Д'ябал націскае на педалі

Вынаходнік з Германії Дыдзі Сенфт па мянушцы "Д'ябал" спецыяльна да чэмпіянату свету па футболе, які пройдзе ў Бразіліі, вырабіў незвычайны веласіпед. Днямі ён праехаў на ім па вуліцах горада Шторкаў, што недалёка ад Берліна.

РЕЙТИНГ

Далеко нам до свободы

Международная правозащитная организация Freedom House опубликовала ежегодный доклад "О свободе прессы в мире".

В нем дана оценка степени свободы СМИ в 197 странах. Согласно документу, в странах Евразии ситуация со свободой прессы не улучшилась. Ни одна из них не квалифицирована как страна, где пресса является свободной.

Авторы отчета подчеркивают, что в России по-прежнему существуют жесткие условия для работы журналистов. Упоминается закрытие новостного агентства РИА "Новости" и введение правительством новых ограничений в области интернет-СМИ. Отмечается, что власти России также пытаются контролировать блогосферу и иностранные средства информации.

Freedom House сообщает об ухудшении ситуации со свободой СМИ в Украине — в связи с нападениями на журналистов, освещающих акции протеста на Майдане. Беларусь, Туркмения, Узбекистан и Иран продолжают входить в список стран с самым плохим состоянием свободы прессы.

САКРЭТЫ ПРЫГАЖОСЦІ

Як худнеюць у розных краінах: незвычайны вопыт

Ужо сёння многія беларусы пачалі падрыхтоўку да пляжнага сезона і абвясцілі барацьбу з лішнімі кілаграмамі. Дыет і методык пахудання — вельмі шмат. Але як зразумець, якая з іх самая эфектыўная? Якую выбраць?

Дарэчы, у розных краінах з лішняй вагой змагаюцца па-рознаму. У некаторых краінах праблема атлусцення нават уключана ў дзяржпраграмы.

Псіхатэрапеўт, аўтар методыкі зніжэння вагі ***Міхаіл Гаўрылаў*** *распавёў аб асноўных асаблівасцях сусветных сістэм пахудання.*

ЗША: імбірныя таблеткі і дарагія экапрадукты

Рэстараны хуткага харчавання ў ЗША на кожным кроку, і ў 68% амерыканцаў залішняя вага. Адзенне памераў XXXL — не выключэнне, а норма. Вынік: дзверы ў супермаркетах, пасажырскія крэслы ў транспарце, бальнічныя ложкі робяцца малыя для амерыканцаў. Дайшло да таго, што некаторыя авіякампаніі ўводзяць узважванне перад купляй авіябілета, прымушаючы ўкормленых пасажыраў плаціць двайны тарыф за перавагу.

Не дзіўна, што збавенне ад лішняй вагі стала ў ЗША нацыянальнай ідэяй. У краіне мода на здаровы лад жыцця і фермерскія экапрадукты без ГМА. Гэтыя прадукты даражэй за звычайныя. Адсюль і новы стэрэатып: заможны чалавек не павінен быць поўным, бо ў яго дастаткова сродкаў на здаровую ежу.

У модзе розныя дыеты, прычым не заўсёды здаровыя, і "цуда-таблеткі", якія абяцаюць зніжэнне вагі. Гэта могуць быць прэпараты на аснове раслінных экстрактаў, напрыклад, з кары вярбы і кораня імбіра. А могуць быць і экзатычныя — напрыклад, прэпарат са скуры свінні, які выраблялі на свінаферме.

"Жыхароў ЗША кідае з крайнасці ў крайнасць, — каментуе lady.mail.ru Міхаіл Гаўрылаў. — *Амерыканец можа з'есці тры гамбургеры, закусіць бульбай-фры, але абавязкова купіць сабе кока-колу-лайт. Там неадэкватна велізарныя порцыі, пад памеры якіх ужо падстроіліся страўнікі амерыканцаў. І ні адзін дыетолаг не ўхваліць падобны стыль харчавання. С іншага боку, Амерыка сутыкнулася з татальным атлусценнем раней за іншых. Даследаванні там больш маштабныя і глыбокія, чым дзе-небудзь. Я рэгулярна наведваю гэтую краіну, каб даведацца пра самыя апошнія навіны аб праблеме лішняй вагі*".

Азіяцкія краіны: балет і спецыі

Азіяты генетычна не схільныя да паўнаты. І ўсё дзякуючы харчаванню, якое ўтрымлівае шмат клятчаткі і раслінных тлушчаў. Але глабалізацыя з яе шкоднай ежай і сюды дабралася. Вялікія надзеі кітайцы ўскладаюць на розныя травяныя чаі, аднак ад лішняй вагі кітаянак часцей ратуе вяртанне да традыцыйнай ежы і фітнес: кунг-фу або карэйская тхэквандо. Сярод пажылых кітаянак папулярная медытацыя ў руху — гігінг. А дзяўчаты аддаюць перавагу балету. У Кітаі мноства аматарскіх балетных студый.

"Азіяцкі стыль харчавання спрыяе захаванню стройнасці, — звяртае ўвагу Гаўрылаў. — *Рыс, гародніна і морапрадукты — аснова рацыёну. Усходняя ежа — самая вострая. Спецыі дабратворна ўплываюць на абменныя працэсы, паскараюць метабалізм і запавольваюць хуткасць паглынання абеду. Калі есці хутка, мозг доўга не атрымлівае сігнал аб насычэнні. Як следства — пераяданне. Павольная трапеза дапаможа перастаць набіраць лішнія кілаграмы. А вось выкарыстанне траў не так бяспечна, як здаецца. Шматлікія гатункі дзейнічаюць негатыўна на нервовую сістэму. Рэкамендую ў якасці падтрымкі арганізма падбор добрага вітамінна-мінеральнага комплексу. Пры пахуданні арганізм адчувае стрэс і немэтазгодна нагружаць яго выпрабаваннямі ў выглядзе цяжкіх нагрузак. Наадварот, неабходная лёгкая нагрузка — прагулкі, плаванне, танцы. Так тлушч хутчэй пакідае цела".*

Італія: недавараная макарона і ежа з заплечніка

У Міжземнамор'я рэпутацыя краін з самай здаровай сістэмай харчавання. Блізкасць да мора, урадлівая глеба і цёплы клімат — залог багацця на сталах морапрадуктаў, садавіны і гародніны. А яшчэ аліўкавыя плантацыі і вінаграднікі — скарбніца антыаксідантаў. Але італьянцаў у жарт называюць "макароннікі". На італьянца прыпадае каля 26—27 кг пасты ў год! Лазаны і піцы — паўсядзённая ежа, а гэта каларыйныя і сытныя стравы. Аднак ёсць некалькі сакрэтаў. Пасту рыхтуюць з цвёрдых гатункаў пшаніцы і вараць яе да стану al dente. Італьянцы не выкарыстоўваюць макарону ў якасці гарніру. Паста — самастойная страва, запраўленая натуральнымі соусамі, зелянінай і гароднінай.

Аднак ёсць і італьянцы з залішняй вагой. Часцей яны купляюць квіткі ў фітнес-клубы, радзей садзяцца на дыету. У гэтай краіне ёсць, мабыць, самы неардынарны і экстрэмальны спосаб скінуць лішнія кілаграмы. Яго распрацаваў італьянскі хірург Джанфранка Капела. Як паведамляе газета La Stampa, доктар дапамог 20 тысячам італьянцаў. І, па яго ж выразе, "знізіў вагу Італіі на 135 тон".

Метад называецца Nutrizione Enterale Chetogena (NEC). 10 дзён пацыент сілкуецца праз назальна-страўнікавы зонд, злучаны з невялікім заплечнікам. У гэтым паўтаракілаграмовым мяшку, змесціва якога штодня папаўняюць, пратэінавая сумесь — праз зонд яна паступае прама ў страўнік. Пацыент прымае толькі чай, рамонкавы адвар і каву без цукру. Вынік — мінус сем кіло ў месяц. Некаторыя праходзяць курс некалькі разоў. Але ўрач сапраўды папярэджвае, што NEC дазваляе толькі адначасова скінуць вагу. Гэта экстранная мера. Каб утрымліваць вагу, прыйдзецца звярнуцца да дыетолага.

"Такі метад не мяняе галоўнага — харчовых паводзін, — падсумоўвае псіхатэрапеўт. — *Што тычыцца пасты, то адзначу, што гэта вельмі каларыйная страва. Я не прыхільнік забарон, "правільную" пасту цалкам можна есці, але не кожны дзень".*

Фінляндыя: палкі ў рукі — і наперад!

Лідарамі ў галіне правільнага харчавання стала Скандынавія. За барацьбу з "нездаровай ежай" тут узяліся на дзяржузроўні. Прапаганда здаровага харчавання і ўрадавыя меры знізілі смяротнасць ад хвароб сэрца і сасудаў, а працягласць жыцця вырасла да 80 гадоў. Людзей з атлусценнем у Скандынавіі ўсё менш і менш.

Эфектыўнай мерай стала маркіроўка прадуктаў. Спецзначкамі адзначаюцца прадукты, якія не шкодзяць здароўю, з аптымальным утрыманнем тлушчу, а таксама абястлушчаныя прадукты і тыя, што нармалізуюць ціск. Распрацавана праграма падтрымкі фермераў, якія выпрабляюць прадукты здаровага харчавання. Фермеры прайшлі бясплатны семінар па вырошчванні экалагічна чыстых прадуктаў, а расаду і насенне ім даюць бясплатна. У сталовых абавязкова ёсць гародніна, якую можна браць бясплатна як дадатак да асноўнай платнай стравы.

Змагацца з атлусценнем фінам дапамагае і скандынаўская хада. Пара недарагіх, лёгкіх пешаходных палак — і можна займацца на прыродзе. Пры такой нагрузцы задзейнічаны ўсе мышцы рук, спіны і прэса, і траціцца больш калорый, чым пры прагулцы. Гэта не перагружае сэрца і суставы, а, наадварот, умацоўвае сардэчную мышцу.

"Фінляндыя — выдатны прыклад сістэмнага падыходу, — акцэнтуе ўвагу Міхаіл Гаўрылаў. — *Эфектыўнае пахуданне і далейшы кантроль вагі магчымы, толькі калі чалавек цалкам зменіць свае харчовыя паводзіны: перастане есці транстлушчы, прадукты з ГМА і заядаць эмоцыі. Каб гэта адбылося, павінен вырасці агульны ўзровень ведаў аб правільным харчаванні".*

Германія: яечня па раніцах

У Нямеччыне глядзяць на працэнт тлушчу ў ежы. Нямецкія крамы прапануюць велізарны асартымент абястлушчаных прадуктаў. На прылаўках ляжаць не толькі абястлушчаныя ёгурты і тварог, але і каўбасы, сасіскі, салаты, цёрты сыр, маянэз, пудынгі і прысмакі з мінімальным працэнтам тлушчу.

Немцы перакананы, што снедаць проста неабходна. Многія снедаюць тостамі і яечняй. Прыхільнікі здаровага харчавання аддаюць перавагу раніцай цэльназерневым злакам, хлебу і садавіне. Навукоўцы выявілі, што, калі не снедаць, то днём пры поглядзе на вельмі каларыйную ежу цэнтр задавальненняў мозгу ўзбудзіцца мацней, і вы аддасцё перавагу менавіта ёй.

"На прыкладзе Германіі хачу перасцерагчы: звычайна ежа з паніжанай каларыйнасцю — прадукт хімічнай прамысловасці, — папярэджвае дыетолаг. — *Нічога карыснага з яе не атрымаеш. Не падманвайце сябе: ешце здаровую простую ежу! Наконт сняданка — безумоўна, тут немцаў падтрымае любы дыетолаг! Паўнавартасны сняданак з бялкоў, тлушчаў і вугляводаў — залог насычэння на ўвесь дзень".*

Высновы

"Пры ўсіх адрозненнях у спосабах пахудання ў розных краінах, зніжэнне вагі і правільнае харчаванне — усё ж пытанне інтэрнацыянальнае. Ёсць універсальныя рэкамендацыі, якія дапамогуць жыхару абсалютна любой краіны пазбавіцца ад лішніх кілаграмаў, а галоўнае — захаваць вынік", — адзначае Міхаіл Гаўрылаў.

У прынцыпе, усе парады вельмі простыя.

— Адсутнасць забароненых прадуктаў, каб пазбегнуць неўратычнай патрэбы ў пэўнай ежы.

— Адсутнасць галадання.

— Дробнае харчаванне, не менш за чатыры-шэсць разоў на дзень. Перапынкі паміж прыёмамі ежы не павінны быць больш за 4—4,5 гадзіны.

— Абмежаванне цяжкіх фізічных нагрузак.

— Прыём Амега-3 і якасных полівітамінаў на працягу ўсяго перыяду зніжэння вагі.

— Захаванне "калідора каларыйнасці", індывідуальна прызначанага кожнаму чалавеку ўрачом.

— Кантроль стану здароўя з дапамогай аналізаў.

ХОРОШИЙ ПРИМЕР

Украинский премьер Яценюк провел видеоэкскурсию по своей квартире в Киеве

Арсений Яценюк устроил видеоэкскурсию по своей квартире в Киеве, куда он недавно переехал с семьей из загородного дома в Новых Петровцах. Видеозапись выложена на официальном канале премьера на YouTube. В подписи к ролику сообщается, что Яценюк переехал в столицу, чтобы быстрее добираться на работу, и что эта квартира была приобретена им около 10 лет назад.

Глава украинского Кабинета министров показал все комнаты, в частности туалет, спальни и кухню. Так, в кухне стоит обычный холодильник и висят белые рубашки. В нескольких комнатах были замечены повязанные на мебель ленточки с Евромайдана. *"Это наши самые лучшие воспоминания",* — прокомментировал Яценюк.

Яценюк ранее рассказал и об изменениях в своем автопарке: он недавно продал джип Range Rover, потому что было стыдно на нем ездить. Взамен купил подержанный бронированный Mercedes.

В селе Новые Петровцы Яценюка давно не видели. А за его имением ухаживают садовники. Довольно скромная, по оценкам наблюдателей, двухэтажная "хатынка" расположена примерно в 100 метрах от забора бывшего владения Виктора Януковича "Межигорье", куда, напомним, новые киевские власти устроили общественные экскурсии. Самому Януковичу когда-то, наоборот, оборудовали офис на дому в Новых Петровцах, чтобы не приходилось часто ездить в Киев.

Андрей СЕРГЕЕВ.

ЧТО ТАМ, В УКРАИНЕ?

Юлия Тимошенко о необъявленной войне Путина

Как известно, Юлия Тимошенко баллотируется на пост президента страны, выборы которого намечены на 25 мая. Она ездит по стране, чтобы заручиться поддержкой избирателей, в том числе посещая города и поселки неспокойного юго-востока Украины, где пытается помочь урегулировать кризис.

О том, что же на самом деле происходит в Украине, она рассказала в интервью корреспонденту "Евроньюс". Приводим фрагменты из него.

— Ситуация в Украине сейчас особенно сложная, у нее напряженные отношения с Россией, страна находится на грани войны, по меньшей мере гражданской. Что вы скажете о последних заявлениях Москвы о ситуации в Украине?

— Никакой гражданской войны в Украине быть не может, потому что ни на востоке, ни на юге Украины не поддерживают эту агрессию Путина, они с ним не солидарны. Всего 18% жителей юго-востока считают, что Донецкой, Луганской и Харьковской областям нужно отделиться от Украины и присоединиться к России. Это очень-очень мало, почти ничего. И нет ни масштабного сепаратизма, ни гражданской войны, а просто де-факто необъявленная война, которую ведет Путин против Украины, и это нужно немедленно остановить.

— Опросы показывают, что, несмотря ни на что, ваша поддержка среди избирателей растет, но Порошенко все же неизменно опережает вас. Будет ли вам выгодно, если выборы из-за кризиса перенесут на другую дату, ведь вы тогда смогли бы улучшить свой результат?

— Я категорически против переноса президентских выборов на любую другую дату, кроме 25 мая. Я считаю, что выборы президента должны пройти именно 25 мая, обязательно, независимо ни от чего. Потому что для страны сейчас чрезвычайно важно получить легитимного, избранного народом президента. Я считаю, что это будет сильным фактором для стабилизации ситуации в Украине, это будет сильным фактором в том числе и для преодоления финансово-экономического кризиса. Я убеждена, что новый президент будет действовать четко, решительно, последовательно и сможет многое изменить. Именно так планирую действовать я.

— Я хорошо помню, как после освобождения из тюрьмы вы появились на сцене на Майдане. Могли ли вы ожидать тогда такого исхода и такого, позвольте мне назвать это так, геополитического кризиса?

— Нет, я не могла ожидать такого поворота событий, потому что за 23 года независимости никто и представить не мог, что Россия начнет войну против Украины. Но революция действительно победила и действительно дала Украине настоящую независимость и настоящую свободу. И Путин не смог принять эту революцию и не смог с ней смириться. Он привык, что через "пятую колонну" в зависимой от его власти стране он фактически проводил свою политику и намеревался расширить свою империю за счет Украины. Революция перечеркнула эти планы.

— У этой страны есть большая проблема — демократическое и социальное представительство восточной части страны. Ведь была Партия регионов, и Янукович был представителем этой партии, этих регионов. А без Януковича и Партии регионов, которая превратилась, так сказать, в "хромую утку", проблема остается...

— Думаю, вы правы в том, что сегодня украинцы на юго-востоке чувствуют себя оставленными без внимания. У них нет сегодня таких политиков, на которых они могли бы положиться. И именно поэтому последние недели я все свое время провожу в восточных регионах, в Донецке, Луганске, в том числе рядом с заблокированными зданиями. Для того чтобы, во-первых, выслушать восточных украинцев, понять, с какими предложениями они хотят обратиться к украинской власти, чего они ждут, что хотят получить, какую поддержку. И мы готовы им эту поддержку дать. Я считаю, что это один из важнейших вопросов и поэтому уделяю этому сегодня очень много времени, несмотря на то, что идет предвыборная кампания. Мне кажется, что пришло время, как говорил один из величайших президентов мира, просто "перевязать стране раны". Объединить ее и не бороться друг с другом, понять и пойти навстречу друг другу. В этом в том числе и есть путь возвращения к миру.

ЛЮБОПЫТНО

Восхищает соседей своим хвостом

Жители индийской деревни Нижмапур, штат Уттар-Прадеш, считают местного шестилетнего мальчика Амара Сингха святым из-за того, что на копчике ребенка растет тонкий 25-сантиметровый хвост. Малыш стал не первым хвостатым индийцем, попавшим в поле зрения СМИ за последнее время.

Местные жители считают, что он является воплощением обезьяноподобного бога Ханумана. Родители Амара Сингха утверждают, что их сын родился с крошечным хвостиком, который за шесть лет значительно вырос. Отец и мать мальчика говорят, что могли бы отрезать данный отросток, но решили этого не делать, так как хвост делает их сына особенным. Отец Аджмер Сингх гордится сыном и рассказывает, что мальчик растет очень добрым и к тому же прекрасно учится.

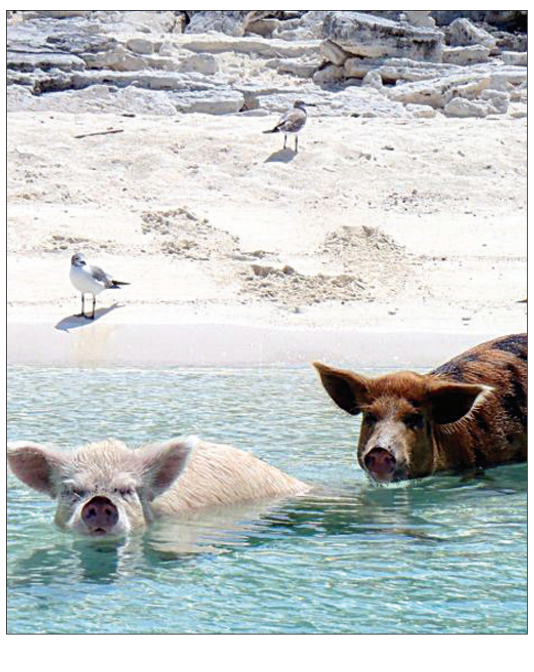
Шестилетний ребенок стал не первым "потомком Ханумана", обнаруженным на территории Индии за последнее время. В феврале местные газеты писали о 43-летнем жители города Алипурдуар, который также восхищает соседей своим хвостом.

ФОТООКНО

Поросята с Багамских островов

У каждого, кто окажется на Багамских островах, есть возможность стать свидетелем трогательного зрелища. На необитаемом острове Биг Мейжор Кей обосновалось семейство коричневых и розовых домашних свиней. Поросята не только справились с жизнью в диких условиях, но и открыли для себя наслаждения тропического рая: они нежатся на пляже, плавают в океане и с удовольствием общаются с туристами.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
3 МАЯ 2014 г.

ЗА ЧАШЕЧКОЙ КОФЕ С МАРИНОЙ КОКТЫШ

Наталия ГАЙДА:

«Я называю себя бабушкой советской оперетты...»

Позавчера народная артистка Беларуси, прима Белорусского государственного академического музыкального театра Наталия Гайда отметила 75-летний юбилей и 55-летие творческой деятельности.

Мы встретились за пару дней до дня рождения. Наталия Викторовна, расположившись в гримерке поближе к зеркалу, отвечала на все вопросы легко и задорно, без долгих пауз и сложной философии. Возможно, поэтому почти два часа разговора пролетели совсем незаметно, оставив приятное послевкусие...

Выглядит Гайда безупречно: стильная стрижка, ярко подведенные глаза, модный маникюр, подтянутая фигура, а самое главное — озорная улыбка, которая просто не сходит с ее лица...

А вам правда столько лет?

— Наталия Викторовна, думаю, не все и верят, что вам 75. Мне кажется, даже как-то неприлично рядом с вами озвучивать такие цифры... Как удается так шикарно выглядеть?

— Я и сама не верю, что мне 75. Не чувствую возраста, особенно когда здорова и ничего не болит. Но, в принципе, годы меня не пугают. Обидно только, что душа остается молодой, вступая в некоторые противоречия со стареющим телом *(смеется)*.

Наверное, есть люди, которые лучше меня выглядят, постоянно продляя свою молодость с помощью косметологии и пластической хирургии. Но я считаю, что всему свое время. И на косметологов мне просто жаль время тратить, хоть и говорят, что салоны красоты, массаж — это очень здорово расслабляет. Я попробовала один раз...

— И вам жутко не понравилось.

— Да. Лежала, и думала: когда же это закончится? Мне надо, чтобы все было быстро.

Особенных секретов красоты у меня нет. Умылась холодной водой или лицо льдом протерла, крем увлажняющий нанесла, глаза подкрасила — и все.

— Не ленитесь же каждое утро возиться с кубиками льда!

— А это очень быстро. Ставлю полстакана воды в морозилку, потом под горячую воду — и этот кусок выскакивает. Так гораздо удобнее, потому что маленькие кубики из рук выскальзывают.

У меня очень сухая кожа. И до 25 лет никакими кремами я вообще не пользовалась. Долгое время жила на Урале, а там промышленные города, и угольная пыль везде. Пока до театра дойду — нос уже черный. Потому я всегда умывалась с мылом — раньше ведь не было такого выбора всяких пенок и гелей для умывания. А кремы были такие вязкие, как замазка. Меня это раздражало. И таким уходом я высушила свою кожу так, что, когда мама приехала и меня увидела, она сказала: *"Наталья, ты же старше меня выглядишь!"*

— А как вы относитесь к пластическим операциям?

— Делала один раз. Мне тогда было 45 лет. И чтобы петь молодых героинь, которые в первый раз влюбляются, мне надо было что-то сделать. Лицо выдавало возраст, а все остальное у меня было в идеальной форме (носила 44—46-й размер). Тогда как раз открылся салон красоты на Богдановича, и я летом в отпуске сделала там подтяжку глаз и лица. Вы знаете, я почувствовала себя такой молодой, ну просто как девочка в 17 лет! И это продлило жизнь моим героиням на сцене. Правда, в 50 лет я отказалась от этих партий — мне уже самой было неинтересно петь и играть молодых. Оставила только "Летучую мышь", потому что Розалинда — замужняя женщина и не важно, сколько она прожила в браке и когда вышла замуж.

Я не жалею, что обратилась к пластическим хирургам. Уверена, что для профессии надо было так поступить, и ничего страшного в этом нет.

— А не боялись ложиться под нож? Столько случаев, когда актрисы меняются после пластики до неузнаваемости...

— Нет, я вообще не боюсь врачей и доверяю им. С детства не плакала, когда анализы брали. И до сих пор, если кровь берут из вены, не отворачиваюсь. И на все операции шла совершенно спокойно. Всегда вспоминаю маму. Когда она была беременна мной, врач сказал, что плод лежит неправильно. На что она ему ответила: *"У меня всегда все правильно лежит!"* С тех пор и я убеждена, что у меня тоже все будет хорошо. И поэтому на любую операцию иду с такой уверенностью. Но я считаю, что пластические операции надо делать вовремя. Вот сейчас иногда перед зеркалом кручусь с мыслью: если бы здесь еще вот так подтянуть *(натягивает лицо перед зеркалом)*, а потом думаю: зачем, для чего? Надо просто красиво стареть, чтобы было приятно на тебя смотреть окружающим, вот и все. Поэтому стараюсь поддерживать себя в форме. Для жизни и для сцены мне сейчас этого вполне достаточно.

— Кто-то из классиков сказал: *"Аккуратней с женщиной, которая называет свой возраст. Женщина, способная на такое, способна на все..."*

— Я никогда не скрывала свой возраст. И даже когда мне давали меньше моих лет, я без стеснения могла назвать дату своего рождения.

Никогда не забуду, как много лет назад в санатории 22-летний парень, спускаясь за мной в бассейн, спросил: *"Наталия Викторовна, а что, вам правда 40 лет?" (хохочет).*

— Сейчас ходите в бассейн?

— К сожалению, нет. Как правило, в бассейнах воду хлорируют, а моей коже это не нравится. Вообще, не бывает универсальных рецептов красоты и продления молодости. Нужно смотреть, что подходит именно твоему организму. И с едой то же самое.

— В одном из интервью вы рассказывали, что практиковали диеты...

— Диетами пользовалась, когда была моложе и в отпуске поправлялась на пару килограммов. Садилась на спортивную диету, но это, конечно, обезвоживание организма.

— А врачи и диетологи, наоборот, рекомендуют выпивать не менее двух литров простой воды в день.

— Я практически никогда не хочу пить! Даже в самую жару! Поэтому для меня это просто какая-то инквизиция. Правда, выпиваю стакан воды натощак. И всем рекомендую — это полезно. А так люблю чай пить, особенно с чем-нибудь.

— Сладенькое, небось, любите?

— Да, но при этом не люблю сладкий чай, и иногда даже кофе пью без сахара. Мне кажется, сахар убивает вкус. А вот всякую домашнюю стряпню, булочки — это обожаю! Иногда, конечно, себя балую. И какое счастье, что ничего сама не умею печь, иначе, наверное, в дверь не влезла бы!

— Мне кажется, вам грех жаловаться на фигуру.

— После 60-ти я набрала лишний вес. За 10 лет — 10 килограммов. А на диету уже не хочу и не могу — голова начинает болеть. Да и зачем? Мне надо быть здоровой и силы сохранить для сцены.

Правильный бутерброд

— На днях А.Лукашенко в послании сказал, что белорусы едят абы что, на ночь злоупотребляют картошкой с мясом. Вы соблюдаете какие-то принципы правильного питания? И еще всегда хотела спросить: когда возвращаетесь домой после спектакля часам к 12 ночи, позволяете себе ночные ужины?

— После спектакля мне хочется есть. В молодые годы, когда театр только создался и была дикая загруженность, я приходила после спектакля и выпивала только чай с молоком и обязательно с калорийной свежей булочкой, которую мне муж всегда покупал. И так было долгое время. А потом, с возрастом, мы вдруг стали ужинать. Чай, творог или бутерброд с сыром, рыба жареная. Хотя я не большой любитель рыбы — люблю мясо. И раньше даже с утра мясо ела — мне обязательно нужен был бутерброд с ветчиной, а потом булочку вкусную! А затем, наоборот, завтраки стали более легкие — кофе с творогом или кофе, яйцо и бутерброд с сыром. Сейчас овсянку практикую.

Сама готовить я не умею. Совсем. У нас в семье этим всегда занимался муж. И потом, раньше всегда было полно кулинарий: покупай хоть эскалоп, хоть отбивную любую, плюс овощи, сухое вино — прекрасный обед получался без макарон и картошки. А сейчас я в основном питаюсь в кафе. И поэтому ем то, что дают.

Иногда прихожу в "Корону" или на Немигу (уже знаю, где и что вкуснее) и покупаю отбивные, а на гарнир — овощи. Часто перекусываю в нашем театральном кафе, тут тоже неплохой выбор.

Считаю, правильно говорит президент: плохо питаемся! И я даже знаю, почему. Для того, чтобы правильно и полезно питаться, нужно иметь много свободного времени. Люди не могут тратить столько времени на готовку. Вначале купить, потом почистить, нарезать, приготовить... А если женщина пришла с работы, встала к плите, потом никакая легла спать, а еще и дети...

На мой взгляд, надо вернуть те времена, когда на каждом углу были диетические столовые. Пусть бы там были и каши полезные, и мясо, и салаты, и супы. И чтобы все это было недорого. Туда и бабушки пойдут одинокие, которым уже тяжело самим готовить, и молодежь. Да, возможно, это не самый прибыльный бизнес, но это очень нужное дело! И я считаю, что чиновники могли бы этому поспособствовать. И тогда не надо будет говорить, что мы неправильно питаемся.

— Правильное питание — это еще и дорого. Когда, например, половина пенсии уходит на коммуналку, деньги остаются только на самые дешевые продукты...

— Совершенно верно. У нас в семье раньше муж ходил по магазинам и занимался хозяйством. А сейчас я сама. И иной раз подсчитываю, что купить продукты выходит дороже, чем съесть уже готовое.

— Вам приходится на чем-то экономить?

— Слава Богу, я работаю, и мне пока на все хватает, более того, даже удается что-то откладывать в банк. Иногда думаю: а если человек одинок и живет на одну пенсию, как он сводит концы с концами?

— На юбилей собираетесь застолье организовывать?

— Я вообще не хотела делать юбилей. У нас в театре каждую весну проходит фестиваль *"Наталия Гайда приглашает..."*, но в этот раз решили перенести его на осень, потому что на носу чемпионат мира по хоккею. Хотела совместить день рождения и 55-летие творческой деятельности и отметить все осенью, но руководство театра все же решило сделать юбилейный вечер. Он состоится 4 мая. Надеюсь, будет и фуршет.

— Ждете каких-то сюрпризов?

— Для меня этот вечер и будет сюрпризом. Я, конечно, и сама что-то обязательно спою, но что именно готовит театр — не знаю.

— Худрук Музыкального театра Адам Мурзич сказал, что специально для вас режиссер Сусанна Цирюк будет ставить спектакль...

— Была такая идея. Но пока тихо. Может быть, все состоится осенью...

Редкая любовь

— Наталия Викторовна, вы были очень счастливы в браке. Хочу спросить, как вы пережили смерть мужа?

— Мы прожили 47 лет. Познакомились еще студентами и с тех пор почти все время были вместе. Когда он ушел, я была как замороженная. Даже не плакала на панихиде. Он болел, и я знала, что его состояние ухудшается. Мужу приходилось каждый день пить по 27—28 таблеток. Мы и голубику замораживали, которая выводит антибиотики и восстанавливает организм, плюс он каждый год ложился на профилактику в лечкомиссию, причем это становилось все чаще и чаще. Я хотела, чтобы он прожил как можно дольше, и говорила: *"Юрочка, мы еще отметим 50-летие нашей совместной жизни!.."*

— Многие говорят, что народная мудрость врет и время совсем не лечит...

— Да, становится только тяжелее. Хотя я справляюсь со своими чувствами. Но до сих пор не могу привыкнуть, что возвращаюсь после спектакля, а в доме темно. Последние 10 лет Юра не работал, и в доме всегда было светло. Когда я возвращалась из театра, он всегда вставал и помогал мне раздеться. И даже когда ему было уже совсем тяжело, он еле вставал, и я говорила: *"Юрочка, я сама!"*, он возражал: *"Не обижай меня..."*

Я часто ему говорила: *"Что бы я без тебя делала!"* Он был замечательным и мужем, и отцом, и другом... В этом смысле мне повезло.

— Вы очень красивая женщина. И у вас наверняка всю жизнь были поклонники, которые заваливали вас цветами и признаниями в любви. Как муж на это реагировал?

— В самом начале нашей карьеры, когда мы разошлись по разным театрам и стали ездить на гастроли, особенно в первый год, мама мне говорила: *"Слушай, Юра переживает..."*

Я никогда не была обделена мужским вниманием, а театр есть театр: тут и зависть, и какие-то разговоры, и если тебя не удается поддеть в профессиональном смысле, начинают цепляться за личную жизнь, даже если и поводов нет. И он реагировал так: *"Натик, ну что ты хочешь, ты на ведущем положении, ты такая улыбчивая..."* У нас на почве ревности никогда скандалов не было. Он мне очень доверял. Да, я влюбчивая, люблю увлекаться интересными людьми, но я всегда знала, что у меня есть муж и семья, и мне этого хватало. К счастью, Юра это очень хорошо понимал.

— А вы его ревновали? Он ведь тоже был заметный артист и мужчина.

— Я не из той категории жен, которые шарят по карманам, проверяют телефоны. Даже его друзья, с которыми он в карты играл, удивлялись, что я не устраиваю скандалов, когда он звонил и предупреждал, что поздно придет. Я знаю семьи, где просто патологическая ревность была! Слава Богу, у нас этого не было. Конечно, мы ссорились. И он даже раздражал меня. Мы ведь вместе со второго курса консерватории! Однажды предложила ему отпуск провести отдельно: мол, я в тебе уже одни недостатки вижу. А он так по-доброму рассмеялся в ответ: *"Люди добрые, посмотрите, я ей уже надоел!"* А с возрастом, когда разъезжались на гастроли, я стала сильнее скучать по нему.

Я боялась выходить замуж, потому что очень быстро разочаровывалась. Но рискнула. И ни разу не пожалела!

— Не секрет, что некоторые актрисы, строя карьеру, предпочитают не заводить детей...

— Не знаю, стоит ли рассказывать об этом на всю страну... Когда узнала, что беременна, у меня был шок. Консерваторию не закончила, меня только-только взяли в оперный театр Свердловска... Я поделилась своими сомнениями с мужем, он сказал: *"Натик, как решишь, так и будет"*. Врачи предупреждали меня о последствиях, но я настояла на своем, будучи уверенной в том, что в будущем все получится. И спустя пять лет родила прекрасную дочку. Это было очень тяжело, я полгода лежала на сохранении... Теперь у меня уже двое прекрасных внуков.

Сложнее, чем шахматы

— Вы были депутатом районного и городского Советов депутатов, членом Совета по культуре при Совете министров Республики Беларусь. Нравится вам общественно-политическая работа?

— Я относилась к ней достаточно серьезно. Другое дело, что я понимала: что от меня мало что зависит, и я почти ничего не могу изменить. Я могла выслушать человека, вникнуть в проблему и передать тому, кто может ее решить. А нравится или нет... Раз мне доверили это дело, я должна была делать его хорошо.

— Как относитесь к женщинам-политикам?

— Позитивно. Многие, например, не очень хорошо воспринимают женщин-режиссеров или дирижеров. А я думаю: ну если это талантливо и профессионально, то почему нет?

— Сегодня вам приходится обсуждать какие-то политические вопросы?

— Конечно! На кухне, как и все. Мы все живем в этом социуме, и вольно или невольно политика касается каждого из нас. Другой вопрос, что каждый смотрит на все со своей колокольни, даже когда ругает правительство и президента. Я всегда перевожу ситуации на театр: мы готовим спектакль, но при этом не знаем, сколько директору пришлось приложить усилий, чтобы найти средства на постановку. А уж в масштабах государства — тем более не владеем всей информацией. У нас любят говорить: ой, сейчас сложные времена! А когда они были простыми? Наши бабушки, прабабушки тоже пережили какие-то сложные периоды: Первая мировая война, революции, голод, разруха, репрессии... И на наш век сложностей хватило.

На мой взгляд, политика — это гораздо сложнее, чем шахматы. Тут нужно особое чутье. Поэтому я только за таланты, в том числе и в политике.

Откуда берется блеск в глазах

— Пару лет назад вы организовали проект *"Наталия Гайда приглашает..."*, на который приезжают звезды оперетты из разных стран. И многие соглашаются работать без гонораров, только потому, что их пригласили именно вы. Государство предлагало поддержать этот проект финансами или все по-прежнему держится лишь на вашем энтузиазме?

— Это была идея руководства театра, я ее охотно поддержала. Конечно, это очень затратный проект. И хотелось бы, чтобы на этот фестиваль приезжали не только артисты и директоры театров из других стран, но и привозили свои спектакли. А для этого нужна финансовая поддержка, потому что театр все не осилит. Действительно, многие артисты соглашались приехать и выступить без гонорара — во имя актерского братства. Культура объединяет народы и страны, поэтому к ней нужно относиться с особым вниманием.

— Вас называют королевой белорусской оперетты...

— Приятно, конечно, но я к этому званию отношусь с улыбкой и называю себя бабушкой советской оперетты *(смеется).*

— А кто тогда дедушка?

— К сожалению, с партнерами моего возраста все сложно. Кого-то уже нет на свете, кто-то не работает. Но есть прекрасная молодежь! Антон Заянчковский, Виктор Циркунович, Сергей Сутько, пришел к нам в театр недавно Артем Хомиченок — молодой, симпатичный, такое лицо непорочное!.. К ним и тянусь: когда рядом такие красавцы, даже блеск в глазах появляется! *(Хохочет.)*

Блиц

— Вы когда-нибудь курили?

— Нет. Я вообще не воспринимаю курящих женщин. Хотя знаю, что некоторые делают это красиво и элегантно.

— На сцене до последнего вздоха или до последнего зрителя?

— Хотелось бы, чтобы до последнего моего вдоха в зале был зритель.

— Как по-вашему, кто победит — фонограмма или живой звук?

— Конечно, живой звук!

— Чего боитесь перед выходом на сцену?

— Любой артист, наверное, перед выходом на сцену Бога вспоминает. У меня уже нет такого мандража, как в молодости, когда колотило всю. Сейчас понимаешь, что многое можешь. Но за кулисами волнение присутствует. А когда выхожу — справляюсь.

— На что вам жалко тратить деньги?

— На еду. Кажется, столько заплатил и сразу все съел. А на эти же деньги можно было и это купить, и то! *(Хохочет.)*

— Вы верите в гороскопы?

— Нет, но всегда читаю.

— Что вас может вывести из равновесия?

— Хамство, бескультурье и нетактичность.

— Знаете, как это — чувствовать себя не в своей тарелке?

— Бывало такое. Когда я сама себя стеснялась. Например, если не к месту, не по ситуации одета. Или когда попадешь в компанию незнакомых людей и чувствуешь, что это не твое. Тогда испытываешь дискомфорт.

— В чем ваши сила и слабость?

— Моя сила в слабости. Считаю, что женщина должна быть хитрой и вести себя так, чтобы ее считали слабой. Меня, кстати, считают достаточно сильной. Хотя я сама иногда в этом сомневаюсь. Впрочем, я не охаю и не ахаю ни перед какими жизненными трудностями.

— С чем связан ваш самый большой страх?

— С потерей близких людей. Что касается себя, то спокойно ко всему отношусь. Живу и радуюсь, что живу!

Еще с возрастом вдруг возник страх перед самолетами. У меня вообще организм так устроен, что даже в трамвае и троллейбусе укачивает. Поэтому очень боялась лететь в Казахстан: мало ли что. Потом подумала: видимо, чем старше становишься, тем больше за жизнь цепляешься. Хотя если вдруг катастрофа в небе — это моментальная смерть, без долгих мучений. А я боюсь оказаться настолько немощной, чтобы самой себя не обслуживать. Не хочу до этого дожить... И вообще, я гоню от себя все страхи!

ЧУЛІ?

«Лінію Сталіна» пакажуць за 25 еўра

Сталіца рыхтуецца да прыезду гасцей чэмпіянату свету па хакеі.

— Афіцыйны тураператар ЧС-2014 па хакеі прапануе турыстам экскурсіі ад 8 еўра, — паведаміла намеснік начальніка па турызме кампаніі "Цэнтркурорт" **Алена Брок**. — Кожны дзень будзе праходзіць ад 2 да 6 экскурсій ад фанвёскі і гасцініцы "Юбілейная". Адмяняць запланаваныя экскурсіі не будзем пры любым напаўненні.

Што прапануўваецца паглядзець замежнікам?

Пешаходная экскурсія па гістарычным цэнтры Мінска — 8 еўра.

Трохгадзінная аўтобусна-пешаходная экскурсія — 15 еўра.

Гісторыка-культурны комплекс "Лінія Сталіна" — 25—30 еўра.

Музей народнай архітэктуры і побыту ў вёсцы Азярцо — 25—30 еўра.

Музейны комплекс "Дудуткі" — 25—30 еўра.

Экскурсія ў Мір — 35—65 еўра.

Экскурсія ў Нясвіж — 35—65 еўра.

Экскурсія ў Полацк — 35—65 еўра.

Экскурсія ў Брэст — 35—65 еўра.

ВІНШУЕМ!

Без узросту

1 мая адзначыла юбілей спявачка Ядвіга Паплаўская.

Колькі гадоў ёй споўнілася? Сама Паплаўская кажа так: "Пашпарт хлусіць — мне 28". А калі па-чэснаму, то артыстка адзначыла 65-годдзе. Хаця, канешне, на свае гады яна не выглядае.

Ядвіга Паплаўская гадавалася ў сям'і з багатымі музычнымі традыцыямі: яе бацька, хормайстар Канстанцін Паплаўскі, разам з Генадзем Цітовічам ствараў Беларускі дзяржаўны народны хор. Пасля была філармонія, "Верасы", дзе Ядвіга сустрэлася з будучым мужам Аляксандрам Ціхановічам. З ім яны стварылі дуэт "Шчаслівы выпадак" і дагэтуль гастралююць не толькі па Беларусі, але і па гарадах СНД.

ФОТАФАКТ

Ружовага пелікана знайшлі ў Чэрвенскім раёне ў сажалках рыбхоза "Волма".

Пелікан для Беларусі — вялікая экзотыка. Хаця ў першае выданне Чырвонай кнігі ў 1981 годзе гэтая птушка была занесена. Праўда, з удакладненнем, што гнездаванне ружовых пеліканаў на тэрыторыі нашай краіны ў апошні раз было зафіксавана на пачатку XX стагоддзя на Дняпры. Іншымі словамі — каля сотні гадоў таму.

ЛІЧБА ДНЯ

З 7-кратнай перавагай жанчын

Стогадовы рубеж перадолелі 546 жыхароў Беларусі, паведамілі ў аддзеле па справах ветэранаў і інвалідаў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

Паводле слоў спецыялістаў, сярод айчынных доўгажыхароў лідзіруюць жанчыны з 7-кратнай перавагай: 100-гадовую планку пераўсягнулі 478 жанчын і 68 мужчын.

Нязменным лідарам па колькасці доўгажыхароў з'яўляецца Гродзенская вобласць: тут на 1 красавіка бягучага года налічвалася 135 чалавек ва ўзросце больш за 100 гадоў. На другой пазіцыі рэйтынгу — Мінская вобласць (97 доўгажыхароў), на трэцяй — Брэсцкая вобласць (80). У Віцебскай вобласці пражываюць 68 чалавек, якія ўжо адзначылі свой векавы юбілей, у Гомельскай вобласці і Мінску — па 58, у Магілёўскай вобласці — 50.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 5 МАЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.20 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.05 "Зона Х".
09.10 "Главный эфир".
10.05 "Клуб редакторов".
10.50 "Звездная жизнь".
11.55, 15.25, 18.35 "Eurovision. Без комментариев".
12.10, 00.50 "Мистические истории".
13.05 **"Двойная жизнь".** Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.30 **"След".** Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.30 "Белорусское "Времечко".
19.20 "Арена".
19.55 "Форум".
21.00 "Панорама".
21.45 **"Любовь под прикрытием".** Худ.фильм.
23.50 "Актуальное интервью".
00.40 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 10.15, 21.20 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Похождения нотариуса Неглинцева".** Сериал.
10.50, 00.15 **"Куклы колдуна".** Сериал.
12.00, 19.00 **"Бомба".** Сериал.
13.50 "Два с половиной повара. Открытая кухня".
14.25 **"Ласточкино гнездо".** Сериал.
16.25 "Кипяток".
16.45, 23.35 "Перезагрузка".
17.30 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
20.45 "Азбука хорошего самочувствия".
21.25 "КЕНО".
21.30 **"Универ. Новая общага".** Сериал.
22.35 **"Реальные пацаны".** Сериал.
01.05 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3
07.20 "Дабраранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 13.30, 15.15, 17.00, 21.05, 00.35 "Калейдаскоп".
08.10, 13.40, 15.25, 17.10, 00.45 "Сімвалы эпохі".
08.20 **"Прыгоды Бураціны".** Маст.фільм.
10.35, 22.00 "Дыя@блог".
11.00, 21.15 **"Мегрэ".** Серыял.
11.45, 00.10 "Святло далёкай зоркі".
12.10, 16.35 "Размаўляем па-беларуску".
12.15 "Джаз і класіка". Канцэрт Нацыянальнага канцэртнага аркестра Беларусі пад кіраўніцтвам М.Фінберга.
13.55 **"Дзядзечкаў сон".** Маст.фільм.
15.35 "Янка Купала... Я адплаціў народу".
16.05 "Падарожжа са смакам".
16.40 Мультфільмы.
17.25 "Настальны".
17.50 "Жывіце ў гармоніі".
18.20 "Беларусь на крыжы вякоў".
19.15 "Росчырк часу".
19.25 **"Браты Карамазавы".** Серыял.
20.45 "Калыханка".
22.25 **"Маскарад".** Маст.фільм.

Беларусь 5
08.10 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Манчестер Юнайтед"—"Сандерленд".
10.05 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Торпедо-БЕЛАЗ" (Жодино) — БАТЭ (Борисов).
11.55, 23.55 Теннис. Турнир ВТА. Мадрид.
19.55 "Овертайм".
20.25 "Время футбола".
21.05 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
21.55 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Кристал Пэлас"—"Ливерпуль". Прямая трансляция.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.05 "Жить здорово!".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 "Обратный отсчет".
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 "Позиция".
22.25 "Война и мифы".
23.05 "Великая война". "Ржев".
00.05 **"Охотники за сокровищами".** Худ.фильм.
01.55 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
10.00 "Картина мира".
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 00.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "За победу — расстрел? Правда о матче смерти".
15.35 "О самом главном".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы".** Сериал.
18.45 **"Пока станица спит".** Сериал.
20.50 **"Поговори со мною о любви".** Худ.фильм.
00.25 "Дежурный по стране".

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 **"Возвращение Мухтара".** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.05 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.10 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Шериф-2".** Сериал.
23.30 **"Инспектор Купер".** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.45 "Большой завтрак".
10.40, 17.30, 18.30 "Званый ужин".
11.40 "Такова судьба".
12.30 "Четыре свадьбы".
13.50 "Большой город".
14.30 "Звездный ринг".
15.35 "Другая страна".
16.20 "Наше дело".
16.50 **"Следаки".** Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Сквозные ранения".** Худ.фильм.
22.10 "Смотреть всем!".
23.00 "Военная тайна".
00.00 **"Белые волки".** Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
07.15, 22.45 "Беларусь сегодня".
08.15 **"Сестры".** Сериал.
10.00, 00.25 **"Мы смерти смотрели в лицо".** Худ.фильм.
11.30 "Наша марка".
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки".** Сериал.
14.05, 04.10 "Тайные знаки".
15.20, 23.10 "Слово за слово".
16.10 **"Лучший город земли".** Сериал.
18.20, 01.45 **"Дети Арбата".** Сериал.
21.20 **"Неуловимые мстители".** Худ.фильм.
00.00 "Общий интерес".

Белсат
07.00, 12.15 "ПраСвет".
07.25, 13.15 "Зона "Свабоды".
08.05, 13.50 "Людскія справы".
08.35, 14.25 "Фітнес-шмітнес".
08.55, 12.45 "Два на два".
09.25 "ГУЛАГ". Дак.фільм.
10.30 "Эксперт".
11.00 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
11.25, 18.00 **"Mad Men. Утрапёныя".** Серыял.
14.40 "U455: таямніца загінуўшай субмарыны". Дак.фільм.
15.35 **"Адважны".** Маст.фільм.
17.35 "Кухня".
18.50 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Дзвайс".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.35, 01.50 "Асабісты капітал".
21.00, 02.10 "Аб'ектыў".
21.25 "Размова дня".
21.45, 03.00 "Відзьмо-невідзьмо".
22.10 **"Ганна Карэніна".** Маст.фільм.
00.15, 02.40 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".

ВТОРНИК, 6 МАЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.30 "Зона Х".
09.10 **"Любовь под прикрытием".** Худ.фильм.
11.00, 16.30 "Семейные мелодрамы".
11.50, 15.30, 18.35 "Eurovision. Без комментариев".
11.55, 15.25 "Голевая передача".
12.10, 01.20 "Мистические истории".
13.05 **"Синдром дракона".** Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.35 **"След".** Сериал.
17.30 "Белорусское "Времечко".
19.20, 00.50 "Сфера интересов".
20.00 **"Как выйти замуж за миллионера".** Сериал.
21.00 "Панорама".
22.00 "Евровидение-2014". Первый полуфинал. Прямая трансляция из Копенгагена.
00.00 "Вечер трудного дня".
01.10 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Похождения нотариуса Неглинцева".** Сериал.
10.20 "Белорусская кухня".
11.00, 23.35 **"Куклы колдуна".** Сериал.
12.05, 19.00 **"Бомба".** Сериал.
13.55, 22.35 **"Реальные пацаны".** Сериал.
15.05, 21.30 **"Универ. Новая общага".** Сериал.
16.30 "Выше крыши".
17.05 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
20.45 "Азбука хорошего самочувствия".
21.25 "КЕНО".
00.25 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3
07.15 "Дабраранак".
07.45 "Беларускі народны каляндар".
08.00, 13.05, 15.00, 17.00, 21.05, 00.15 "Калейдаскоп".
08.10, 13.15, 15.10, 17.10, 00.25 "Сімвалы эпохі".
08.20, 19.35 **"Браты Карамазавы".** Серыял.
09.40, 21.55 "Дыя@блог".
10.05, 21.15 **"Мегрэ".** Серыял.
10.55, 23.45 "Святло далёкай зоркі".
11.20, 13.55, 18.40 "Размаўляем па-беларуску".
11.25 **"Маскарад".** Маст.фільм.
13.25 "Брэсцкая унія".
14.00 "Настальны".
14.30 "Падарожжа са смакам".
15.20 "Карані".
15.50 "Скарбніца Міншчыны".
16.20 "Краіна лясоў і азёраў".
16.35 "Роднае слова".
17.20 "Фабрыка цудаў".
17.50 "Наша спадчына".
18.15 Мультфільмы.
18.45 "Одры Хепберн. Магія стылю".
20.45 "Калыханка".
22.25 **"Сад".** Маст.фільм.

Беларусь 5
08.10 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
09.00 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Кристал Пэлас"—"Ливерпуль".
10.50 "Время футбола".
11.25 "Овертайм".
11.55 Теннис. Турнир ВТА. Мадрид. Прямая трансляция.
21.40 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Манчестер Юнайтед"—"Халл Сити". Прямая трансляция.
23.35 "Спорт-кадр".

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 **"Деффчонки".** Сериал.
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Кураж".** Сериал.
23.15 "Война и мифы".
00.15 "Великая война".
01.15 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 00.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "По следам Ивана Сусанина".
15.35 "О самом главном".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы".** Сериал.
18.45 **"Пока станица спит".** Сериал.
20.50 **"Право на любовь".** Худ.фильм.
00.25 "Диагноз: гений".

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 **"Возвращение Мухтара".** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.05 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.10 "Дело вкуса".
15.35, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Шериф-2".** Сериал.
23.30 **"Инспектор Купер".** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00 "Пища богов".
10.40, 11.35, 17.30 "Званый ужин".
12.30 "Представьте себе".
13.00 "Центральный регион".
13.50 **"Сфера".** Худ.фильм.
16.50 **"Следаки".** Сериал.
18.30 "Репортерские истории".
19.00, 20.15 "Шай-бу! Shai-BY!".
20.00 "Столичные подробности".
20.45 "Что с нами делает хоккей?"
21.45 "Документальный спецпроект". "Еда против человека".
23.00 "Умнее не придумаешь".
23.55 "Автопанорама".
00.15 **"Белые волки".** Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
07.15 "Общий интерес".
08.15 **"Сестры".** Сериал.
10.00, 00.05 **"Ищу человека".** Худ.фильм.
11.30, 04.25 "Сделано в СССР".
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки".** Сериал.
14.05 "Тайные знаки".
15.20 "Слово за слово".
16.10 **"Лучший город земли".** Сериал.
18.20, 01.50 **"Дети Арбата".** Сериал.
21.20 **"Корона Российской империи, или Снова неуловимые".** Худ.фильм.
23.45 "Союзники".

Белсат
07.00, 09.20, 12.30, 15.00, 23.40, 02.00 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.35, 14.10 "Асабісты капітал".
08.55, 14.35, 21.00, 01.35 "Аб'ектыў".
09.40, 15.20 "Відзьмо-невідзьмо".
10.10, 15.50 "Два на два".
10.40, 16.20 **"Аер".** Маст.фільм.
12.05 "Кухня". Дак.фільм.
17.45 "ГУЛАГ". Дак.фільм.
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Сальда".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.25 "Тэатр ваенных дзеянняў".
20.40, 01.15 "Над Нёманам".
21.25 "Размова дня".
21.45, 02.20 "Рэмарка".
22.10 **"Аповеды выхаднога дня".** Маст.фільм.
23.10 "Людскія справы".

СРЕДА, 7 МАЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.50 "Зона Х".
09.10 **"Клик: с пультом по жизни".** Худ.фильм.
10.55, 20.00 **"Как выйти замуж за миллионера".** Сериал.
11.50, 15.30, 18.35 "Eurovision. Без комментариев".
11.55, 15.25 "Голевая передача".
12.10, 00.35 "Мистические истории".
13.05 **"Синдром дракона".** Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.35 **"След".** Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.30 "Белорусское "Времечко".
19.20 "Специальный репортаж".
21.00 "Панорама".
21.45 **"Подсадной".** Худ.фильм.
23.35 "Актуальное интервью".
00.25 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Похождения нотариуса Неглинцева".** Сериал.
10.15 "Под грифом "Известные".
11.00, 23.40 **"Куклы колдуна".** Сериал.
12.00, 19.00 **"Бомба".** Сериал.
13.50, 22.45 **"Реальные пацаны".** Сериал.
14.55, 21.35 **"Универ. Новая общага".** Сериал.
16.05 "Стиль-бюро".
16.40 "Репортер".
17.30 "Клуб Винкс. Школа волшебниц".
20.45 "Азбука хорошего самочувствия".
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".
00.30 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3
07.20 "Дабраранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 12.35, 15.00, 17.00, 21.05, 00.55 "Калейдаскоп".
08.10, 12.45, 15.05, 17.10, 01.05 "Сімвалы эпохі".
08.20, 19.35 **"Браты Карамазавы".** Серыял.
09.30, 22.00 "Дыя@блог".
10.00, 21.15 **"Мегрэ".** Серыял.
10.40, 00.25 "Святло далёкай зоркі".
11.10, 14.00, 19.00 "Размаўляем па-беларуску".
11.10 **"Сад".** Маст.фільм.
12.55 "Зямля, якая дае мне сілы".
13.25 "Палескі пачастунак".
13.40 Мультфільмы.
14.05 "Цуды прыроды".
14.30 "Фабрыка цудаў".
15.20 "Паясы Вялікага князя Вітаўта".
16.05 "Росчырк часу".
16.15 **"Вінт".** Маст.фільм.
16.35 "Тэатральны лiцэй".
17.25 "Падарожжа са смакам".
17.55 "Музеум".
19.05 "Блажен, кто молча был поэт...".
18.35 "Скарбніца Міншчыны".
18.05 "Настальны".
20.45 "Калыханка".
22.25 "Сто песень для Беларусі".

Беларусь 5
08.05, 11.55, 23.40 Теннис. Турнир ВТА. Мадрид.
10.05 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Манчестер Юнайтед"—"Халл Сити".
18.00 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
18.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. 6-й тур. "Неман" (Гродно) — "Шахтер" (Солигорск).
21.05 "Спорт-кадр".
21.40 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Манчестер Сити"—"Астон Вилла".

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 **"Деффчонки".** Сериал.
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Кураж".** Сериал.
23.15 "Война и мифы". "Ополченцы и коллаборационисты".
00.15 "Великая война". "Оборона Севастополя".
01.15"Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 23.05"Новости — Беларусь".
14.30 "Семь нот для безымянной высоты. Правда о подвиге".
15.35 "О самом главном".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы".** Сериал.
18.45 **"Пока станица спит".** Сериал.
20.50 **"Поворот наоборот".** Худ.фильм.
00.15 "Свидетели".

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.45, 10.20 **"Возвращение Мухтара".** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.05 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.10 "Дело вкуса".
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.35 "Говорим и показываем".
19.35 **"Шериф-2".** Сериал.
23.30 **"Инспектор Купер".** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00, 21.45 "Документальный спецпроект".
10.05 "Автопанорама".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Смотреть всем!".
12.00, 19.00, 20.15 "Шай-бу! Shai-BY!".
13.00 "Минск и минчане".
13.50, 20.45 "Что с нами делает хоккей?".
14.55 **"Иван".** Худ.фильм.
16.50 **"Следаки".** Сериал.
18.35 "Добро пожаловаться".
20.00 "Столичные подробности".
23.00 "Секретные территории".
23.55 **"Белые волки".** Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
08.15 **"Сестры".** Сериал.
10.00, 00.25 **"Аты-баты, шли солдаты".** Худ.фильм.
11.30 "Любимые актеры".
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки".** Сериал.
14.05 "Тайные знаки".
15.20, 23.35 "Слово за слово".
16.10 **"Лучший город земли".** Сериал.
18.20, 01.55 **"Дети Арбата".** Сериал.
21.20 **"Белорусский вокзал".** Худ.фильм.
23.05, 04.30 "Секретные материалы".

Белсат
07.00, 09.20, 12.20, 14.40, 23.35, 01.55 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.35, 14.00 "Над Нёманам".
08.50, 14.15, 21.00, 01.30 "Аб'ектыў".
09.35, 15.00 "Рэмарка".
10.05, 15.30 "Відзьмо-невідзьмо".
10.30, 15.55 "Моўнік".
10.40, 16.05 "Назад у будучыню".
10.55, 16.15 "Людскія справы".
11.25, 17.50 **"Таямніцы Ватыкана".** Дак.серыял.
16.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
17.55 **"Аповеды выхаднога дня".** Маст.фільм.
18.50 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10 "Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Сальда".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.35, 01.05 "Маю права".
21.25 "Размова дня".
21.45, 02.15 "54%".
22.05 **"Дэфект".** Серыял.
23.00 "Эксперт".

ЧЕТВЕРГ, 8 МАЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.30 "Зона Х".
09.10 **"Подсадной".** Худ.фильм.
10.55, 20.00 **"Как выйти замуж за миллионера".** Сериал.
11.50, 15.30, 18.35 "Eurovision. Без комментариев".
11.55, 15.25 "Голевая передача".
12.10, 01.20 "Мистические истории".
13.05 **"Синдром дракона".** Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.35 **"След".** Сериал.
16.30 "Семейные мелодрамы".
17.30 "Белорусское "Времечко".
19.20, 00.50 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
22.00 "Евровидение-2014". Прямая трансляция из Копенгагена (Дания).
00.00 "Вечер трудного дня".
01.10 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Телебарометр".
09.05, 17.55 **"Похождения нотариуса Неглинцева".** Сериал.
10.20 "Завтра — это мы!".
10.45, 23.45 **"Куклы колдуна".** Сериал.
11.50, 19.00 **"Бомба".** Сериал.
13.35 **"Реальные пацаны".** Сериал.
14.45 **"Универ. Новая общага".** Сериал.
15.55 "Два с половиной повара".
16.25 "Автобаттл".
17.05 "Клуб Винкс. Школа волшебниц". Мультсериал.
20.45 Футбол. "На пути к чемпионату мира по футболу-2014". Видеожурнал.
21.25 "КЕНО".
21.30 **"В августе 44-го...".** Худ.фильм.
00.35 "GBOB". Музыкальный конкурс в Беларуси.

Беларусь 3
07.20 "Дабраранак".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 13.20, 15.00, 17.00, 21.05, 00.20 "Калейдаскоп".
08.10, 13.25, 15.10, 17.10, 00.30 "Сімвалы эпохі".
08.20 **"Браты Карамазавы".** Серыял.
09.35, 22.00 "Дыя@блог".
10.00, 21.15 **"Мегрэ".** Серыял.
10.45, 23.50 "Святло далёкай зоркі".
11.15, 14.30, 16.20, 18.45 "Размаўляем па-беларуску".
11.20 "Сто песень для Беларусі".
13.40 "Уладзімір Арсеньеў. Капітан тайгі".
14.35 "Скарбніца Брэстчыны".
15.25 "Любоў і жыццё маё...".
15.55 "Фабрыка цудаў".
16.25 "Слуцкія паясы".
17.20 "Плошча мастацтваў".
17.50 "Наша спадчына".
18.05 **"Дзбіот".** Маст.фільм.
18.35 "Палескі пачастунак".
18.50 Мультфільмы.
19.15 "Росчырк часу".
19.30 **"Разведчыкі".** Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
22.25 **"Два Фёдары".** Маст.фільм.

Беларусь 5
08.05, 11.55, 21.00 Теннис. Турнир ВТА. Мадрид.
10.05 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Манчестер Сити"—"Астон Вилла".
20.00 Футбол. "На пути к чемпионату мира-2014". Видеожурнал.
20.30 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
22.40 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. "Сандерленд"—"Вест Бромвич".

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "В наше время".
12.05 "Они и мы".
13.10 "Дело ваше...".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Остров Крым". Док.фильм.
16.55 "Давай поженимся!".
18.20 **"Деффчонки".** Сериал.
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Кураж".** Сериал.
23.15 "Война и мифы". "Штрафбат".
00.15 "Великая война". "Битва за Берлин".
01.15 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 00.50 "Новости — Беларусь".
14.30 **"Дела семейные".** Худ.фильм.
16.35 "Факты".
17.10 "Вся Россия".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы".** Сериал.
18.45 **"Пока станица спит".** Сериал.
20.50 **"Смерть шпионам. Скрытый враг".** Сериал.
01.00 "Живой звук".

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.40, 10.20 **"Возвращение Мухтара".** Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
11.00 "До суда".
11.55 "Суд присяжных".
13.25 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.25 "Дело врачей".
15.10 "Дело вкуса".
15.35, 18.30, 23.05 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.40 "Говорим и показываем".
19.35 **"Шериф-2".** Сериал.
23.30 **"Инспектор Купер".** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
09.00 "Документальный спецпроект".
10.05 "Добро пожаловаться!".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Смотреть всем!".
12.00, 19.00, 20.15 "Шай-бу! Shai-BY!".
13.00 "Приключения дилетанта".
13.50, 20.45 "Что с нами делает хоккей?".
14.50 **"Венок сонетов".** Худ.фильм.
16.50 **"Следаки".** Сериал.
18.15 "Такова судьба".
20.00 "Столичные подробности".
21.50 "Горячий лед".
22.10 "Автопанорама".
23.00 "Тайны мира".
23.55 **"Белые волки".** Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
08.15 **"Кодовое название "Южный гром".** Худ.фильм.
10.35, 00.55 **"Мерседес" уходит от погони".** Худ.фильм.
12.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
12.20 **"Чужие ошибки".** Сериал.
14.05, 04.00 "Тайные знаки".
15.20, 00.05 "Слово за слово".
16.10, 02.20 **"Лучший город земли".** Сериал.
18.20 **"Смерш".** Сериал.
22.05 **"Сочинение ко дню Победы".** Сериал.

Белсат
07.00, 09.20, 12.30, 14.50, 00.15, 02.40 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.30, 14.05 "Маю права".
08.50, 14.25, 21.00, 02.15 "Аб'ектыў".
09.40 "54%".
10.00, 15.10 "Рэмарка".
10.25, 15.40 "Эксперт".
10.55, 16.15 **"Дэфект".** Серыял.
11.50, 17.20 "Невядомая Беларусь". "Людвіка". Дак.фільм.
17.50 "Сага старадаўняй пушчы". Дак.серыял.
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 19.30 "Навіны".
19.10"Агляд медыяў".
19.20, 20.15 "Гарачы каментарый".
19.50 "Сальда".
20.10 "Агляд падзей культуры".
20.25 "Тэатр ваенных дзеянняў".
20.30, 01.50 "Рэпартэр".
21.25 "Размова дня".
21.45, 03.00 "Два на два".
22.15 "Анатомія ад'езду". Дак.фільм.
23.35 **"Інстынкт".** Серыял.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

3—11 мая

МІНСК КАНЦЭРТЫ

Канцэртная зала "Мінск"
6 — "Берегите любовь", заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь **Надзея Мікуліч** і лаўрэат міжнародных конкурсаў, адзін з лепшых тэнараў Беларусі **Рыгор Палішчук.**
7 — "Жена на двоих", камедыя з удзелам расійскіх артыстаў **Пятра Красілава** і **Дзмітрыя Арлова.**
8 — "Б.Г. и "Аквариум".
11 — **Ірына Раманоўская** і казачы ансамбль "Бацька Атаман".

Белдзяржфілармонія
5 — Юбілейны канцэрт, прысвечаны 90-годдзю Мінскага дзяржаўнага музычнага каледжа імя М.Глінкі.
6 — *"Рэха мінулай вайны"*, Нацыянальны акадэмічны народны аркестр Рэспублікі Беларусь імя І.Жыновіча. Салісты — **Ігар Задарожны, Наталля Салава, Марына Васілеўская, Андрэй Коласаў.**
8 — Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Рэспублікі Беларусь.
Салістка — лаўрэат міжнародных конкурсаў **Аляксандра Дзенісеня** (*цымбалы).*

Малая зала
5 — Ансамбль народнай песні "Жывіца" ДШМ №1 Мінска.
6 — "Ступені майстэрства", канцэрт фартэпіяннай музыкі. Выканаўцы — лаўрэаты міжнародных конкурсаў, навучэнцы музычных школ, студэнты і выпускнікі Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі (*клас В.М.Сахаравай).*

6 мая — канцэрт "Берегите любовь" заслужанай артысткі Рэспублікі Беларусь **Надзеі Мікуліч** і лаўрэата міжнародных конкурсаў, аднаго з лепшых тэнараў Беларусі **Рыгора Палішчука.**

ПЯТНИЦА, 9 МАЯ

Беларусь 1

07.35 “Небесный тихоход”. Худ.фильм.
08.55, 14.30 “Eurovision. Без комментариев”.
09.00, 12.00, 15.00 “Новости”.
09.10, 10.40 “Белорусский вокзал”. Худ.фильм.
09.55 Торжественное шествие ветеранов Великой Отечественной войны и возложение венков к монументу Победы. Прямая трансляция.
11.35, 12.10, 23.45 “В бой идут одни “старики”. Худ.фильм.
13.15 Торжественное собрание и праздничный концерт, посвященный 69-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне.
14.35 “Не покидай меня”. Сериал.
17.55 Минута молчания.
18.40 “Легенда №17”. Худ.фильм.
21.00 “Панорама”.
21.45 “Пять невест”. Худ.фильм.
01.15 Чемпионат мира по хоккею-2014. Обзор игрового дня.
01.40 “День спорта”.

Беларусь 2

07.20 “Глубокое течение”. Худ.фильм.
08.55, 20.35 “Тэлебарометр”.
09.00 “Империя песни”.
09.55 Торжественное шествие ветеранов Великой Отечественной войны и возложение венков к монументу Победы. Прямая трансляция.
10.40 “Привет от “Катюши”. Сериал.
13.55 “В августе 44-го...”. Худ.фильм.
15.50 “Репортер”.
16.40 Хоккей. Чемпионат мира. Франция—Канада. Прямая трансляция.
19.05 “Аты-баты, шли солдаты”. Худ.фильм.
20.40 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь—США. Прямая трансляция (в перерыве — **21.15** “КЕНО”).
23.00 “Волки”. Худ.фильм.
00.50 “Comedy Woman”.

Беларусь 3

07.35, 12.20, 16.15, 21.05, 00.10 “Калейдаскоп”.
07.45, 12.30, 16.25, 00.15 “Сімвалы эпохі”.
07.55, 16.35, 00.30 “Галасы з мінулага”.
08.05 “Разведчыкі”. Маст.фільм.
09.20, 22.25 “Георгій Жукаў. Вайна і мір маршала Перамогі”.
09.55 Урачыстае шэсце ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны і ўскладанне вянкоў да манумента Перамогі.
10.40 “Звязда”. Гала-канцэрт.
12.40, 14.00, 15.05 “Доўгія вёрсты вайны”. Серыял.
16.45 “Залаты шлягер-97”.
17.55 “Хвіліна маўчання”.
18.00 “Чаклун і Румба”. Маст.фільм.
19.25, 21.15 “Вызваленне”. Серыял.
20.45 “Калыханка”.
23.00 “Поклонимся великим тем годам!”. Песні ваенных гадоў у выкананні Уладзіміра Александровіча.

Беларусь 5

07.30, 11.55 Теннис. Турнир ВТА.
11.30 “Фактор силы”.
16.00 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Превью.
16.40 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Швейцария—Россия.
19.15 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Обзор двух сыгранных матчей.
19.55 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Превью и церемония открытия.
20.40 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Словакия—Чехия.
23.15 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Беларусь—США.
01.05 Европейский покерный тур.

ОНТ

07.00 “Наше утро”.
08.00, 09.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 “Наши новости”.
09.05 “Военные песни”. Концерт Елены Ваенги.
09.55 Торжественное шествие ветеранов Великой Отечественной войны и возложение венков к монументу Победы. Прямая трансляция.
10.40, 13.10, 16.10, 18.15 “Диверсант. Конец войны”. Сериал.
17.55 Минута молчания.
18.35 “Следы апостолов”. Худ.фильм.
20.55 “Не покидай меня!”. Сериал.
23.55 “В бой идут одни “старики”. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 “День Победы”. Праздничный канал.
09.00 Военный парад, посвященный 68-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг. Москва. Красная площадь.
10.00 “Семь нот для безымянной высоты. Правда о подвиге”.
10.50, 14.20, 17.00, 18.00 “Истребители”. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.25 “Новости — Беларусь”.
14.00, 20.00 “Вести”.
17.55 “Светлой памяти павших в борьбе против фашизма”. Минута молчания.
21.10 “Сталинград”. Худ.фильм.
23.35 “Три дня лейтенанта Кравцова”. Сериал.

НТВ-Беларусь

06.25, 08.20 “Улицы разбитых фонарей”. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 “Сегодня”.
10.20 “Смотр”.
10.50 “Егорушка”. Худ.фильм.
12.25 “День Победы”.
13.20 “Битва за Крым”.
14.25, 18.00, 19.20 “Кодекс чести”. Сериал.
17.55 “Светлой памяти павших в борьбе против фашизма”. Минута молчания.
21.25 “Двое”. Худ.фильм.
23.00 “Рябиновый вальс”. Худ.фильм.
00.50 “Авиаторы”.

СТВ

06.05 “О тех, кого помню и люблю”. Худ.фильм.
07.30, 10.40, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
07.40, 20.40, 23.15 “СТВ-спорт”.
07.45 “Дожить до Победы!”.
09.00 “Горячий лед”.
09.20, 10.55 Праздничный концерт, посвященный Дню Победы.
09.55 Торжественное шествие ветеранов Великой Отечественной войны и возложение венков к монументу Победы. Прямая трансляция.
12.30 “Шай-бу! Shai-BY!”.
13.55 “Что с нами делает хоккей?”
14.55 “Женя, Женечка и “катюша”. Худ.фильм.
17.00, 18.00 “Дорогой мой человек”. Худ.фильм.
17.55 Минута молчания.
18.00 “Дорогой мой человек”. Худ.фильм.
20.45 “Враги”. Худ.фильм.
23.20 “Еще о войне”. Худ.фильм.
00.20 “Большая игра”.

Мир

05.00 “Кодовое название “Южный гром”. Худ.фильм.
07.20 “Прощай”. Худ.фильм.
08.50, 15.00, 18.00 “Новости Содружества”.
09.00 Военный парад, посвященный 69-й годовщине Победы в Великой Отечественной войне. Прямая трансляция из Москвы.
10.10, 01.45 “Весной 44-го. Крымский дневник”.
10.35 “Третий удар”. Худ.фильм.
12.25, 02.10 “Севастопольские рассказы”.
14.05, 15.15, 18.15 “Щит и меч”. Сериал.
17.55 Минута молчания.
20.15 “Время собирать камни”. Худ.фильм.
22.00 “Смерш”. Сериал.
03.00 “Истребители”. Худ.фильм.

Белсат

07.00, 09.25 “Інфармацыйна-публіцыстычны блок”.
08.30 “Рэпартэр”.
08.55, 21.00 “Аб’ектыў”.
09.40 “Два на два”.
10.15, 14.45 “Маю права”.
10.35, 15.55 “Інстынкт”. Серыял.
11.20, 16.40 “Анатомія ад’езду”. Дак.фільм.
12.35 “Беларусь пад нямецкай акупацыяй”. Дак.фільм.
15.10 “Сенсацыі XX стагоддзя”. Серыял.
18.00 “Ранча”. Серыял.
18.50 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.05 “Лёс адной сям’і — гісторыя трох народаў”. Дак.фільм.
20.30 “ПраСвет”.
21.15 “Лыжачка жыцця”. Дак.фільм.
21.40 “Зоры не спяць”.
22.10 “Бывайце, дзеці...”. Маст.фільм.
23.55 “Золата дэзерціраў”. Маст.фільм.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

3—11 мая

МІНСК ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
4 — “Вячэра з прыдуркам”.
6 — “Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл”.
7 — “Вечар”.
8 — “Пінская шляхта”.
10, 11 — “Пан Тадэвуш”.

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургії
3 — “Dance All Stars”.
5 — “Адамавы жарты”.
6 — “Містэр Розыгрыш”.
7 — “Белы анёл з чорнымі крыламі”.
8 — “Тры Жызэлі”.

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
4 — “Ромео и Джульетта”.
5 — “Эсмеральда”.
Вечар аднаактовых опер у камернай зале.
6 — “Летучий Голландец”.
7 — “Сильфида”.
8 — “*Поклонимся великим тем годам*”, святочны канцэрт, прысвечаны Дню Перамогі.
11 — “Лебединое озеро”.

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
3 — “Свадьба Кречинского”.
4 — **ПРЭМ’ЕРА!** “Проделки Ханумы”.
6 — “Пигмалион”.
7 — “Оракул?..”.
8 — “Земляничная поляна”.
10 — “Пане Коханку”.
11 — “Идеальный муж”.

Тэатр-студыя кінаакцёра
3 — “№13”.
4 — “Миленький ты мой”.
6, 7 — “...Забыть Герострата!”.

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
4 — “Бабий бунт”.
7 — “Ассоль”.
8 — “Цыганский барон”.

Новы тэатр
5 — “К нам приехал...”.
6 — “Яблочный пирог”.
7 — “Не бойся быть счастливым”.
8 — “Счастье моё...”.

Тэатр юнага гледача
3 — “Брык і Шуся шукаюць лета”.
4 — “Кот у ботах”.
6, 7 — “Мой бедны Марат”.

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
3 — “Красная Шапочка”.
4 — “Морозко”.
10 — “Кот в сапогах”.

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
6 — “Варшавская мелодия”.

Маладзёжны тэатр эстрады
7 — Whiskey Way з праграмай “Класіка рока”.

Драматычны тэатр Беларускай арміі
6 — “Не покидай меня”.

Беларускі паэтычны тэатр аднаго акцёра “Зьніч”
7 — “Пра ката Сафрона і пеўніка Андрона”, “Мне сняцца сны аб Беларусі”.
8 — “Граф Глінскі-Папялінскі”.

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
3, 10 — “Двое”.
6 — “Я люблю тебя, жизнь!..”.
7 — “Очень простая история”.
8 — “Мой бедный Марат”.

Брэсцкі абласны тэатр лялек
4 — “Добрый Отик-Бегемотик”.
11 — “Сюрприз”.

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
6 — “Візіт дамы”.
7 — “Веселый Роджер”, “Кошки-Мышки”.
8 — “Дажыць да прэм’еры”.
10 — “Дом Бернарды Альбы”.
11 — “Псіхааналітык для псіхааналітыка”.

“Лялька”
3, 4, 8 — “Цудоўная скрыня з зялёным гарошкам”.
6 — “Дзядзька Ваня і сястры”.
7 — “Хлопчык-Зорка”.
10 — “Ямелева шчасце”.
11 — “Тук-тук! Хто там?”.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
4 — “Ревность”.
6 — “Я не участвую в войне, она участвует во мне”.
10 — “Рождение”.
11 — “Мой легионер”.

Гомельскі абласны драматычны тэатр
4 — “Горько...”.
7 — “Не покидай меня”.
9 — “Муж моей жены”.
10, 11 — “Любовь под вязами”.

Гомельскі тэатр лялек
4 — “Мухина свадьба”.
10 — “Сказки с ярмарки”.
11 — “Привет, Красная Шапочка!”.

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
3 — “Рождение”.
4 — “Винни Пух и все, все, все...”, “Наш городок”.
6 — “Ревизор”.
11 — *Фестываль “Лялькі над Нёманам”*: “Девочка с 13-го этажа”.

Гродзенскі тэатр лялек
4 — “Вирус, или Горячая десятка”.
11 — *Фестываль “Лялькі над Нёманам”:* “Почему стареют люди?”, “Холстомер”.
Канцэрт гурта “SoUNDUK”.

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны драматычны тэатр
7 — “Последний”.

Магілёўскі тэатр лялек
4 — “Медведь наоборот”, “Весёлые медвежата”.
7 — “Гамлет”.
8 — “Любознательный слоненок”.
10 — “Снежный цветок”, “Волшебное оружие Кендзо”.
11 — “Снежный цветок”.

ВЕРНІСАЖ

Выстава пад адкрытым небам

3 мая ў 17 гадзін ля цэнтральнага ўваходу ў парк імя Чалюскінцаў адбудзецца ўрачыстае адкрыццё мастацкай выставы пад адкрытым небам ***“Спадчына Беларусі”.***

Творы мастакоў ужо развешаны на плоце парку.

У праграме адкрыцця — выступленне гурта сярэднявечнай музыкі “Гуда”, заслужанага калектыву песні і танца “Зорачкі”, народнага ансамбля эстраднага танца “Серпантын”. Вядучая цырымоніі адкрыцця — заслужаная артыстка Рэспублікі Беларусь *Алена Спірыдовіч.*

СУББОТА, 10 МАЯ

Беларусь 1

06.20 “Існасць”.
06.50 “Легенда №17”. Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 “Новости”.
09.10 “Клуб редакторов”.
09.50, 01.30 “Сваты-3”. Сериал.
10.50 “О еде!”.
11.25 “Дача”.
12.10, 15.45 “Доверяй и проверяй”.
12.50 “Здоровье”.
13.35 “Журналистское расследование”.
14.10 “Вокруг планеты”.
15.15 “Новости региона”.
15.30 “Наши”.
16.15, 02.25 “Большая разница”.
17.20 “Белорусский вокзал”. Худ.фильм.
19.10 “Ночной гость”. Худ.фильм.
21.00 “Панорама”.
22.00 “Евровидение-2014”. Международный конкурс песни. Финал. Прямая трансляция.
01.00 Чемпионат мира по хоккею-2014. Обзор игрового дня.
01.20 “День спорта”.

Беларусь 2

07.00 “Привет от “Катюши”. Сериал.
10.20, 19.10 “Тэлебарометр”.
10.25 “Два с половиной повара”.
11.00, 23.05 “Интерны”. Сериал.
12.40 Хоккей. Чемпионат мира. Италия—Норвегия. Прямая трансляция.
15.00 “Выше крыши”.
15.35 “Империя песни”.
16.40 Хоккей. Чемпионат мира. Швеция—Дания. Прямая трансляция.
19.15 “Ваше лото”.
19.55 “Пятерочка”.
20.05 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
20.40 Хоккей. Чемпионат мира. Канада—Словакия. Прямая трансляция (в перерыве — **21.15** “КЕНО”).
00.25 “Глубокое течение”. Худ.фильм.

Беларусь 3

08.00, 12.45, 14.55, 17.05, 21.05, 00.40 “Калейдаскоп”.
08.05, 12.55, 15.00, 00.45 “Сімвалы эпохі”.
08.20, 23.30 “Сіла веры”.
08.45, 10.05 “Вызваленне”. Серыял.
11.20 “Георгій Жукаў. Вайна і мір маршала Перамогі”.
11.55, 12.20 “Наперад у мінулае”.
13.05 “Два Фёдары”. Маст.фільм.
14.30, 16.35 “Размаўляем па-беларуску”.
14.35 Мультфільмы.
15.15 “Чаклун і Румба”. Маст.фільм.
16.40 “...і кружыцца планета Куляшова”.
17.10 “Дні Турбіных”. Серыял.
20.45 “Калыханка”.
21.10 “Апошні рэйд”. Маст.фільм.
23.55 “Быль і небыль пра маршала Ракасоўскага”.

Беларусь 5

08.00, 12.40, 20.10 Хоккей. Чемпионат мира-2014.
09.50 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Беларусь—США.
11.40 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Обзор игрового дня.
15.00 Футбол. Чемпионат Беларуси. Прямая трансляция.
16.45 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Финляндия—Латвия.
19.10 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Обзор четырех сыгранных матчей.
20.40 Хоккей. Чемпионат мира-2014. США—Швейцария.
23.00 Теннис. Турнир ВТА. Мадрид.
02.00 Европейский покерный тур.

ОНТ

07.00 “Субботнее утро”.
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 “Наши новости”.
09.05 “Смешарики. Новые приключения”.
09.20 “Здоровье”.
10.25 “Смак”.
11.05 “Леонид Быков. “Будем жить!”.
12.05 “Умницы и умники”.
12.50 “В некотором царстве”. Мультфильм.
13.30 “Покровские ворота”. Худ.фильм.
16.15, 21.00 “Новости спорта”.
16.20 “Ералаш”.
16.35 “Родителей в школу”.
17.30 “Один против всех”.
18.20 “Академия талантов”.
21.05 “Точь-в-точь”.
23.55 “Бездна”. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 “Печники”. Худ.фильм.
08.35 “Ненаглядный мой”. Худ.фильм.
10.20 “Утренняя почта”.
11.00, 14.00, 20.00 “Вести”.
11.10 “Субботник”.
11.50 “Планета собак”.
12.25 “Встреча перед разлукой”. Худ.фильм.
14.15, 20.35 “Пепел”. Сериал.
19.00 “Картина мира”.
19.55 “Погода на неделю”.
23.50 КВН. 1/8 финала Центральной международной лиги.

НТВ-Беларусь

06.25 “Улицы разбитых фонарей”. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 “Сегодня”.
08.20 “Дикий мир”.
08.50 “Их нравы”.
09.25 “Дело вкуса”.
10.20 “Главная дорога”.
10.50 “Кулинарный поединок”.
11.55 “Квартирный вопрос”.
13.20 “Таинственная Россия”.
14.05, 19.20 “Кодекс чести”. Сериал.
21.00 “Поцелуй в голову”. Худ.фильм.
22.55 “Каратель”. Худ.фильм.
00.55 “Авиаторы”.

СТВ

06.00 “Секретные территории”.
06.45 “Анфас”.
07.00, 09.10, 12.35, 13.40, 17.35 “Семнадцать мгновений весны”. Сериал.
09.00, 20.30 “Горячий лед”.
11.30 “Минск и минчане”.
12.05 “Приключения дилетанта”.
13.30, 16.30, 19.30 “24 часа”.
16.45 “Наше дело”.
17.00 “Большой город”.
18.40 “Умнее не придумаешь”.
20.00 “СТВ-спорт”.
20.10 “Следы апостолов”. Худ.фильм.
22.35 “Тайный город”. Сериал.

Мир

05.00 Мультфильмы.
07.25 “Летят журавли”. Худ.фильм.
09.00, 15.00 “Новости Содружества”.
09.10, 23.15 “Фронт без флангов”. Худ.фильм.
12.05, 02.05 “Фронт за линией фронта”. Худ.фильм.
15.10 “Белорусский вокзал”. Худ.фильм.
16.55 “Небо в огне”. Сериал.
21.15 “Свои”. Худ.фильм.

Белсат

07.00 “Лёс адной сям’і — гісторыя трох народаў”. Дак.фільм.
08.30, 18.10 “ПраСвет”.
08.50, 21.00, 01.25 “Аб’ектыў”.
09.05 “Лыжачка жыцця”. Дак.фільм.
09.30 “Зоры не спяць”.
10.00 “Казкі для дзетак”.
10.35 “Ажыятаж вакол Басі”. Серыял.
11.05 “Два на два”.
11.35 “Асабісты капітал”.
12.00 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
12.25”Аповеды выхадного дня”. Серыял.
13.25 “Золата дэзерціраў”. Маст.фільм.
15.20 “Сага страдаўняй пушчы”. Дак.серыял.
16.15 “Бывайце, дзеці...”. Маст.фільм.
17.55 “Беларусы ў Польшчы”.
18.35 “Фітнес-шмітнес”.
18.55 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.05 “Моўнік”.
19.20 “Назад у будучыню”.
19.30 “Горад з Мора”. Серыял.
20.15 “Зона “Свабоды”.
21.15 “Невядомая Беларусь”: “Глыбоцкая змова”. Дак.фільм.
22.00 “Падзенне”. Маст.фільм.
00.30 “Жыццё ў лепшым свеце”. Дак.фільм.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 11 МАЯ

Беларусь 1

07.05 “Пять невест”. Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 “Новости”.
09.10 “Арсенал”.
09.40, 00.50 “Сваты-3”. Сериал.
10.50 “О еде!”.
11.25 “XXL WOMAN TV”.
12.10 “Новости. Центральный регион”.
12.35 “Журналистское расследование”.
13.15 “Коробка передач”.
13.50 “Тайны следствия”.
14.30 “БеларусьLIFE”.
15.15 “Твой город”.
15.30 “Eurovision. Итоги недели”.
15.50 “Звездная жизнь”.
17.05 “Третья мировая”. Сериал.
21.00 “Главный эфир”.
21.55 “Навіны надвор’я”.
22.15 “Мой парень — псих!”. Худ.фильм.
00.25 Чемпионат мира по хоккею-2014. Обзор игрового дня.

Беларуь 2

07.15 “Аты-баты, шли солдаты”. Худ.фильм.
08.45, 16.40 “Тэлебарометр”.
08.50 “Завтра — это мы!”.
09.15 “Белорусская кухня”.
10.00 “Два с половиной повара. Открытая кухня”.
10.35, 23.05 “Интерны”. Сериал.
12.40 Хоккей. Чемпионат мира. Франция—Италия. Прямая трансляция.
15.05 “Автобаттл”.
15.40 “Стиль-бюро”.
16.20 “Кипяток”.
17.25 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь—Казахстан. Прямая трансляция.
19.45 “Суперлото”.
20.40 Хоккей. Чемпионат мира. Швеция—Чехия. Прямая трасляция (в перерывах — **21.15** “Спортлото 5 из 36”, “КЕНО”).
00.50 “Comedy Woman”.

Беларусь 3

08.00, 11.45, 13.25, 15.25, 21.05, 00.25 “Калейдаскоп”.
08.05, 11.55, 13.35, 15.30, 00.30 “Галасы з мінулага”.
08.15 “Дні Турбіных”. Серыял.
12.00 “Быль і небыль пра маршала Ракасоўскага”.
12.45 “Нацыянальная трылогія: гімн, герб, сцяг”.
13.40 “Спартак”. Балет.
15.35 “Непаўторны талент”.
16.05 Мультфільм.
16.10 “Наперад у мінулае”.
16.40 “Іван Макаравіч”. Маст.фільм.
18.00, 22.45 “Культпрасвет”.
18.30 “Апошні рэйд”. Маст.фільм.
20.45 “Калыханка”.
21.10 “За любімую Беларусь”. Канцэрт.
23.10 “Здурнелы Журдэн”. Спектакль.

Беларусь 5

08.10 Хоккей. Чемпионат мира-2014.
10.05 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Финляндия—Латвия.
12.05 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Обзор игрового дня.
13.40 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Германия—Латвия.
16.00 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Обзор двух сыгранных матчей.
16.40 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Норвегия—Дания.
19.00 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. 38-й тур.
20.55 Хоккей. Чемпионат мира-2014. Финляндия—Россия.
23.15 Теннис. Турнир ВТА. Мадрид. Финал.

ОНТ

07.00 “Воскресное утро”.
08.00, 09.00, 16.00 “Наши новости”.
09.05 “Воскресная проповедь”.
09.20 “Смешарики. ПИН-код”.
09.35 “Непутевые заметки”.
09.55 “Пока все дома”.
10.45 “Фазенда”.
11.20 “Свадебный переполох”.
12.15 “Брэйн-ринг”.
13.15 “Евгений Матвеев. Всем сердцем — раз и навсегда”.
14.15 “Любовь земная”. Худ.фильм.
16.15 “Новости спорта”.
16.20 “Ералаш”.
16.35 “Споемте, друзья!”. Большой праздничный концерт.
18.00 “Рассмеши комика”.
18.50 “Я люблю Беларусь!”.
20.00 “Контуры”.
21.05 “Дыхание планеты”.
21.40 “Мистер Беларусь-2014”. Финал конкурса красоты.
23.10 “Случайный роман”. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 “Белый налив”. Сериал.
10.10 “Сам себе режиссер”.
11.00, 14.00, 20.00 “Вести”.
11.15 “Смехопанорама”.
11.45 “В мире животных”.
12.20 Мультфильмы.
12.35 “Человек на полустанке”. Худ.фильм.
14.15 “Мосфильм”. 90 шагов”.
14.30 “Зойкина любовь”. Худ.фильм.
16.30 “Букет”. Худ.фильм.
18.25 “Смеяться разрешается”.
20.35 “Смерть шпионам. Лисья нора”. Сериал.
00.05 “Васильки для Василисы”. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.25 “Улицы разбитых фонарей”. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 “Сегодня”.
08.20 “Дикий мир”.
08.45 “Их нравы”.
09.20 “Едим дома!”.
10.20 “Первая передача”.
10.50 “Чудо техники”.
11.20 “Поедем, поедим!”.
11.55 “Дачный ответ”.
13.15 “Таинственная Россия”.
14.05, 19.20 “Кодекс чести”. Сериал.
21.00 “СМЕРШ. Легенда для предателя”. Худ.фильм.
00.15 “Авиаторы”.

СТВ

06.25 “Тайны мира”.
07.15, 09.10, 12.45, 14.30, 16.50 “Семнадцать мгновений весны”. Сериал.
08.30, 17.50 “Автопанорама”.
09.00, 20.40 “Горячий лед”.
11.30 “Большой завтрак”.
12.10 “Здравствуйте, доктор!”.
13.30, 16.30 “24 часа”.
16.00 “Центральный регион”.
18.20 “На том же месте в тот же час”.
19.30 “Неделя”.
20.50 “Родина или смерть”. Худ.фильм.
23.15 “Тайный город”. Сериал.

Мир

05.00 Мультфильмы.
07.40 “Знаем русский”.
08.30 “Земля и небо”.
09.00, 15.00 “Новости Содружества”.
09.10, 00.05 “Фронт в тылу врага”. Худ.фильм.
12.00 “Любимые актеры”.
12.20 “72 метра”. Худ.фильм.
15.10 “Летят журавли”. Худ.фильм.
16.55, 21.00 “Небо в огне”. Сериал.
20.00 “Вместе”.
02.45 “Два бойца”. Худ.фильм.
04.25 “Весной 44-го. Крымский дневник”.

Белсат

07.00 “Аб’ектыў”.
07.15, 11.10 “Казкі для дзетак”.
07.50 “Таямніца Сагалі”. Серыял.
08.20 “Зона “Свабоды”.
08.55 “Беларусы ў Польшчы”.
09.10 “Рэмарка”.
09.35 “54%”.
10.00 “Рэпартэр”.
10.25 “Невядомая Беларусь”: “Глыбоцкая змова”. Дак.фільм.
11.50 “Жыццё ў лепшым свеце”. Дак.фільм.
12.45 “Фітнес-шмітнес”.
13.05 “Дэфект”. Серыял.
14.00 “Падзенне”. Маст.фільм.
16.30 “Моўнік”.
16.40 “Горад з Мора”. Серыял.
17.30 “Сага старадаўняй пушчы”. Дак.серыял.
18.20 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
18.50 “Калыханка для самых маленькіх”.
19.05 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
19.15, 23.45 “Форум”.
20.05 “Эксперт”.
20.35 “ГУЛАГ”. Дак.фільм.
21.30 “Рычард III”. Маст.фільм.
23.15 “Зоры не спяць”.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871. Тэл. рэкламнага аддзела: (017) 3286609, 3286906

ISSN 2071-9647

nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы: 63222 — для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 — для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 02.05.2014 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26500 экз. Заказ №1908.